

paárurain-kwasai

Ísu kwíyómpa'a irówana Yóni kaumbo-kwáái aiyayaan-umai-iyaiyo. miráumai-ima maisuwéna maarán-áimbá agaimakáiyé. agaimarónka'a Ísuna aampa'ó kwégun-kwaasiyavesa aká'áamba simái sáwí'a umátinkaraawe. Ísuntavai isámai asiramái mégwae séna maanáimbá agaimakáiyé. Ísu Káráisitina mayáiyávái Áánútu kwená namuro-kwáásinté Sáátáánigonte usátaaitena kwená kwaási kwembó ímo auwésamo kwenarááimo kwégwaraan-kwaasi kawe'á umátinkaniye. Yóni mirán-áimbá agaimakáiyé.

1 ¹Áánútu Ísu Káráisitintavena séna sáwíyanka'a paárinin-tantaa'a isáígwáe sé'a kesí kwayó-kwáási simátimiyo súwana Ísu Káráisiti kwíyómpaken-kwayo'na'a ai'marówana kuména Ísu Káráisitina kwayó-kwáásígó áwí'a Yónimba kusimámakaiye. ²Yóni Áánútuna áséi-kwasigwara Ísu Káráisiti mináíntávéna siráin-ainkwara amápa-tantaa'a awánarainkwara'a kwésimatimena maanáúvávímbá agaimakáiyé. ³paárinin-tantaa'a sáwíyanka'a paárinimba póna Áánútu maanáúvávínkén-áimbó táámpamai awánanaaon-kwaasiye maanáimbó isésamo taagwiyavíyan-kwaasiye kawe'á umátinkainana tirunkó kawe'á íníye.

⁴kemá Yóni maanáúvái má agayúmpo Ésiyaa-marava'a avakaeté-naopa'a Ísóigona kwaási máyáawai isáaro. Áánútu aiva'á ména ívékwara'a ména aasiyaasí mai'mai'a íníwai úwoi kwétuwa'naa-ena paru umátinkaina'a máéro. Áánútun-amanko avakaeté-asirayamba tokáiwai Áánútumo kwégawaaain-ayampa'a ména úwoi kwétuwa'naa-ena paru umátinkaina'a máéro. ⁵Ísu Káráisiti Áánútun-aai arupí umái simátímíwaima úwoi kwétuwa'naa-ena paru umátinkaina'a máéro. kwemá aiva'á pukáimpinkemba usásinkaiwai marapá-káwáá-kwáásírá'á kwégarakwiyiye. Ísu Káráisiti kentáásí imáyáa éna kentááyávéna puwéna kentáásí sáwí-imayaa kwéayusinkaiye. ⁶kawáái'a umásinkaisata Ísu avowámá Áánútuna mayáiyá kwémayaundayaawe. kwená ó'oran-aimba kwaikwai'a isaná kentáará'á kawáá úmae iyíníye. áráir-aimban-iyé.

⁷maisáaro. Ísu ainámpímbá kumínasa amápa-kwaasi tuvúkáan-kwaasigwara'a awánáiyana aavimbó maitinkánintavai tirunkó sáwí'a ínana umbái táníye. miráumai paárinimba mindá áráir-aimban-iyé.

⁸Ísóigo Áánútu séna amápa-tantaakona ááimba pó'a naaémbo amápa-tantaa'o ánasaindara'a kemá úwoi ménaumne. aiva'á mé'a ívékwar'a mé'a mai'mai'a ónaumne. amápar-asirayankwarawaima úne siráiyie.

Yóni Káráísitimba awánarain-kwasai.

⁹kemá Yóni kentuwáámá úne. keinárawate kesé Ísumpa'a tarúmai mé'a keinárawate Áánútu kwégawaaipa'a kesé mé'a keinárawate umbai-yántáápimbá kesé asiramái mé'a kwéamu'maraundayaawe. Áánútun-aaí simátimé'a Ísu siráin-ainkwar'a simátimundarakemba áwáá'a kwésiyesa táto'mai sí'maesa nonavuvumpa'-máráv'á'á áwí'a Pá'móso-marava'a másínkówa'a máyaawanana ¹⁰sontará'á Áánútun-amanko kempimbá anómbe umásinkowa'a Áánútuna imáyáawe su'mai ówánana kesínaaempakemba avekáámbá aaijó uwírenkaamba anónka'a ¹¹séna awánenda-yantaa'a aúvái-kwandaavimba agaimaré túwénasa Ísóigona kwaási avakaeté-naopa'a máyáawai ísáaro. mindáo-kwi'a Évésasi-naore Séménaa-naore Pégámamu-naore Táyátairaa-naore Sátisi-naore Vírátéoviyaa-naore Áréótisiyaa-naore miráumai-naoken-kwaasi ísáaro siráiyie.

¹²súwa'a nááwa kwésiyo sé'a kwántámai awánaawanda avakaeté-omba óntanko áwí'a kóri-ontamba úmakaampimba minómbá kúra'makowa'a awánaawanda ¹³minónkóná avumpimbá moóráwai kwaásiraamba ména ayáátáár-ampanta uréna áíntaara'a terávu-amuranda uréna ¹⁴a'nónkwára a'nóntáugwara'a kwayání'a kwégowana súbáyáagaya kwéuwana ména aúranko iraráámbá kwégowana ¹⁵aísamaima óntambo agaimakáawanamo kasúvintemba aísamaigo miraráámbá kwéuwana aaijó má nosiyarákénkáámbá anónka'a kwésena ¹⁶ayáánúrapa'a avakaeté-o'a toréna óipinkemba taánasatama évarevar-ayaira'a áwááima kwáyowana óikakemba aaváúmó usénamo iní'a uráiyie.

¹⁷úwa'a awáné'a ávááraumai sáá'a kówa'a kwenáísamaivimba kumbé'a tavaravá kwéowanana ayáánúrapaken-ayaandei sine'á tátorena séna íma áá'a kaíno. aivaré naaéne miwáná ááimba kemá úne. ¹⁸pukáundavinkemba usásine'a aasiyaasí mai'mai'a úndawai súvamai máyaundawai úne. púwón-ayamapa'a kwaási timanká'á kwégarakwiyundawai úne. ¹⁹miráumai awánenda-yantaa'a aúváiivimba agayaaó. ívé'o kwáyáin-tantaakwara naaémbo paárininkwara'a aúváiivimba agayaaó. ²⁰siyáánúrapa'a avakaeté-o'a toré'a avakaeté-ombo kúratoraunda awánáanda mintántáákóná ááimba íma paáururaindara'a simáménda isaaó. minávákáété-omba Ísóigona kwaási minávákáété-naopa'a máyáawai owaná minávákáété-o'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraawain-owe Ísu simásímakaiye.

mináímbá Évésasi-naopa'a simátímakain-kwasai.

2 ¹Ísu simásímatuwena séna Évésasi-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáino.

avakaeté-o'a siyáánúrapa'a toré'a avakaeté-onkona avumpimbá kwénaaundawai maanámbá simámumpo Évésasi-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba simámiyo. ²mirá úndawai pó'a kemó kwéomba á'a tuwánaraumne. íma ivátúwáamba tiyáántámba asiramáímo máyáamba tuwánaraumne. sáwí'o umáímo máyáan-kwaasiti mayáiyáváímó ímo tirááímo taimbá tuwánaraumne. évakarawai kampa'a sésa Áánútuna aantá-kwaasiya úne kwésemba keinárawa'a miwí táái isé'a miwítí mayái awáné'a miwíyávé'a kampa'á kwésewemo sembá tuwánaraumne. ³kesí kwaási onkákémbá umbai-yántáá'á tímémba kembá íma siyuwé'a kentávé'a ísámai asiramái máyáamba tuwánaraumne.

⁴mirán-káwé'á umái máyáamba tuwánáúndanivo moórá-yantaari'o kwéontave'a íma aamoí kwéumatinkaumne. aiva'á kentávé'a ávááraumai imáyáa uráambanivo tuwé'a ívé'a íma mirá kwéovo ⁵aiva'ó kawé'ó umáímo maémáéwaina ááimba imáyáa oró. ívé'a íma miráráámbá umái maé'a tuwé'a aiva'ó kawé'ó urántemba miráumai máéro. ímo mirámó é'o kesópa'o tíya'o é'a kentópa'a kwé'a kentí oómbá maisúwáana'a úwoi-kwaasiraamba umái ménaaowe. ⁶ánivo Níkorási-kwaasiti mayáiyávé'a tíyámba umátínkáawa'a kegwárá'á síyámba kwéumatinkauna'a mindáyave'a kawé'á kwéowe.

⁷ísáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawé'á oró. aai senasá sáwí-yantaakomba kwéusayaaítawai Áánútuna kawer-áyámp'á kwáyáin-taeramba nésa maí'mai'a ónááowe. mináímbá aúvávimba agaimái simátimiyo Ísu simásímakaiye.

mináímbá Séménaa-naopa'a simátímakain-kwasai.

⁸Ísu simásímatuwena séna Séménaa-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáíno. aivaré naaéne miwáná ááimba é'a pukáundavinkemba usásine'a súvamaimo máyaundawai maanáímbá simámumpo simámiyo. ⁹umbai-yántáá'á tíméwa'a úwoisan-kwaasiraan-umai máyáamba tuwánaraumne. úwoisan-kwaasiraan-umai máyáambanivo Áánútunopakemba sáwíva-tantaa'a mairáawe. évakarawai kampa'á sésa Yútaa-kwaasiya úne sembánivo Sáátáánigo aráái kwarésa simái sáwí'a kwéumatinkaamba tuwánaraumne. ¹⁰tí'a índai'a umátinkanaaomba íma táá'a kaíno. maanáímbá ísáaro. Sáátáánigo imáyáa tímínasa keinárawa'a tísaa umai isánáe sésa tayátó'mai tí'maesa ándáva'a mátinkesa siyáánkaira'a sáwí'a umátinkanaaowe. kentávé'a asiramái méwasa évakarawai tínkamonasaya puwígwáe sénááombanivo kentávé'a asiramái méwa'a imáyáa tíména'a kwíyómpa'a maí'mai'a ónááomba mindá kentí kawé'-mévámbán-íye.

¹¹ísáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawé'á oró. sáwí-yantaakomba

kwéusayaaitaawai sáwí-marupa'o iramó káma-kama kwéipa'a íma mai'mai'a ónááowe. mináímbá aúvávimba agaimái simátimiyo Ísu simásímakaiye.

mináímbá Pégámamu-naopa'a simátímakain-kwasai.

¹²Ísu simásímatuwena séna Pégámamu-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáino. sóipinkemba taánasatama évareva'a áwááima kwáyáiwai maanáímbá simámumpo simámiyo. ¹³kemó máyáapa'a á'a tuwánaraumne. Sáátáánigo kwégawaipa'a máyáambanivo kentáv'é'a imáyáa é'a arupí umái máyáamba tuwánaraumne. ááema moóráwai áwí'a Ántípása kentí naaópa'a Sáátáánigo máyáipa'a ména kesáái arupí umái simátíma'maena iyúwasa tuvúwúwana puwú-kanaavimba íma kembá siyúwáamba kesé aráápamái máyáawe. ¹⁴mirán-káw'é'á umái máyáamba tuwánáúndanivo kaumbo-káé-tantaa'o tokáantave'a íma aamoí kwéumatinkaumne. naaóv'ó moóráwai áwí'a Péramu sáwí'o uróntemba keinárawapinkemba évakarawai mirá kwéowe. Péramuma moóráwai áwí'o Pérékumba agaráárankowana kwemá Ísareri-kwaasi sáwí-ampa'a agaráátinkowasa kampar-ísóígónká'á póima tuvúkésa toóni'a umái kwénesa á'owa a'owa awainínkóe awaikóe umóyání'a uráawe. keinárawapinkemba évakarawai mirá-sáwí-ámbá kwéagaraatinkaawe. ¹⁵miráumai keinárawapinkemba évakarawai Níkorási-kwaasiti sáwí-amba kwéagaraatinkaawe. ¹⁶mindáyave'a misáwí-ámpá'á tuw'é'a kesópa'a teró. ímo mirámó íya'o é'a sáwíyanka'a kentópa'a kumé'a taánasataneimo karáantemba sóipinkentanasatanei minkwáásí karánaumne.

¹⁷ísáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawe'á oró. sáwí-yantaakomba kwéusayaaitaawaima kwíyómpaken-tomba tim'é'a kwayán-óntámbá minóntánká'á aúná-kwi'a agaimakáin-ontamba timénaumne. mayánááowaiye su'mai mináwí'á awánanaaowe. mináímbá aúvávimba agaimái simátimiyo Ísu simásímakaiye.

mináímbá Táyátairaa-naopa'a simátímakain-kwasai.

¹⁸Ísu simásímatuwena séna Táyátairaa-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáino. Áánútu ááninko súranko iraráámbá kwégaisana sísamaima óntambo agaimakáawanamo kasúvintemba sísamaigo miraráámbá uráisa'a maanáímbá simámumpo simámiyo. ¹⁹kemó kwéomba á'a tuwánaraumne. kentáv'é'a imáyáa é'a kesé aráápamái mé'a á'owi kwétuwa'naa-e'a íma kembá siyuw'é'a asiramái máyáamba tuwánaraumne. ív'é'o kwémayaam-bayaigo aiva'ó mairáam-bayaigomba usáyaaिताimba tuwánaraumne. ²⁰ánivo moórá-yantaari'o kwéontave'a íma aamoí

kwéumatinkaumne. naaóvá'á moórá-ininko áwí'a Yésépeo sáwí'o uróntemba keinárawapinkemba moórá-ininko kampa'á séna Áánútun-
 aai simátimundawai úne simbá íma tínaaemba kwéumamewana kesí
 kwayó-kwáásí sáwí-amba kwéagaraatinkena tí'maena kwégwisasa
 kampar-ísóígónká'á póíma tuvúkésa toóni'a kwéumandesá á'owa
 a'owa awainínkóe awaikóe umóyáni'a kwéowa'a íma simái aamba
 áúnkaawe. ²¹ minínínkómbá simáme'a tuwániya sé'a amu'makáunana
 íma tuwéna úwoi tokáíye. ²² mindáyave'a sé'a kwenkwará kwesé sáwí'o
 kwéowai gwara'a anómbea tí'a índai'a umátinkanaumne kwésune. sáwí'o
 kwéombo ímo tuwésamo kesópa'o tíya'o é'a súndai'a umátinkanaumne.
²³ kwenáráá'maa'o tínkamonasamo puwíyasa Ísóígona kwaási amápa'-
 mapa'o máyáawai mináímbá isésa kentávésa sésa kwaási sirumpiné
 imáyáawe suwánaraiwaiya póna kawé'ó ondawáiyá kawé'-mékémbá
 siménaya sáwí'o íyawai sáwí-meyamba timíníye sénááowe. ²⁴ keinárawa'a
 Táyátairaa-naopaken-kwaasivinkemba Yésépeon-aaí íma taagwiyavé'a
 Sáátáánigo aúpár-áímbá íma taagwiyavíyawai íma moórá-umbai-yantaa'a
 timénaumne. ²⁵ Áánútuna árair-aimba tirumpimbá tátoke'a kumónaunda
 simu'maráaro.

²⁶ sáwí-yantaakomba kwéusayaaítesa kúmóndara'a
 simátímakaundantembo íyawaiyave'a sé'a marapá-kwáásírálá kawáá
 oro. ²⁷ kesivo kentávéna séna kwaásira'a kawáá uwo siráintemba
 marapá-kwáásírálá kawáá oro sénaumne. asirayán-tántáánéímó
 saweímó tuvántuwaawanamo sáwívari'o intembá mirámó ésa asiramái
 kawáá urésa tínkamonaanowe. ²⁸ minkwáásí sáwí-yantaakomba
 kwéusayaaítaawaima moórá-o'a timénaumne. aaváúmá usaráísana
 kwáyáin-o'a timénaumne Ísu siráimba mináímbá kwesávái siráíye. ²⁹ Ísu
 simásímatuwena séna isáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóígona kwaási
 amápa'a kwésimatimin-aimba isámai kawé'á oró. mináímbá aúvávimba
 agaimái simátimiyo Ísu simásímakaiye.

mináímbá Sátisi-naopa'a simátímakain-kwasai.

3 ¹ Ísu simásímatuwena séna Sátisi-naopa'a Ísóígona kwaásira'a
 kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáino.
 Áánútun-amamba avakaeté-asirayan-amamba toré'a avakaeté-o'a
 tokáundawai maanáímbá simámumpo simámiyo. mirá úndawai pó'a
 kemó kwéomba á'a tuwánaraumne. keinárawatavesa sésa Áánútuna
 kwaásiman-owe sembánivo máyáawaina ááimba tuwánaraumne.
 Áánútun-aaí tóikakene su'mai kwése'a máyáawaina ááimba Áánútuna
 némpa'a máyáavo ² kentúra'a kárákwiyoro. Áánútun-aaí tuwáúnavo sé'a
 táto'mai kawé'á oró. Áánútu aúranka'a kentí mayái íma arupí-mayain-
 ivo kentúra'a kárákwiyoro. ³ Áánútun-aaí isámai tátokaan-aimba imáyáa
 é'a kesópa'a té'a mináímbá kwétaagwiyave'a máéro. ímo mirámó íya'o

é'a kumé'a sáwí-meyamba timénaumpo umóyán-kwáásímó tembó ímo ísaraawasamo tentenkáán-umai íma ísarenka'a kumé'a sáwí-meyamba timénaumne.

⁴ánivo keinárawa'a Sátisi-naopaken-kwaasivinkemba évakarawai íma sáwí'a umái mé'a kawe'ó umáímo máyáan-kwaasi kwayán-únánkwátóiraamba umái máyáamba pó'a kesé ménaaowe. ⁵sáwí-yantaakomba usáyaaitaraiyawai miráumai kwayán-únánkwátói úmaresa ménaaowe. Áánútu aúrankare kwíyómpaken-kwayo'narawa túrankare miwí túwí'a té'a kesí kwaásiye sé'a miwí túwí'a íma tawígáúvaranaumne. aúnái'a umái maí'mai'a ónááon-kwaasi túwí'a agaimakáin-auvai-kwandaavinkemba íma tawígáúvaranaumne.

⁶ísáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawe'á oró. mináímbá aúváivimba agaimái simátimiyó Ísu simásímakaiye.

mináímbá Vírátéoviyaa-naopa'a simátímakain-kwasai.

⁷Ísu simásímatuwena séna Vírátéoviyaa-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáíno. ó'oran-kwaasi é'a árarir-aíne su'mai kwésundawai úne. Tévítimo kárákwironteni'a umái kárákwíye'a ontarákén-kír'á kárákwiraunda pó'a usáveraaromo senda-kwáásímó ésa usáveranaaowe. íma usáveraaromo sendawáímó ésa íma usáveranaaowa'a maanáímbá simámumpo simámiyo. ⁸mirá úndawai pó'a kemó kwéomba á'a tuwánaraumne. ísáaro. aambá kwitinkáúnda pósa íma aambá ítátinkanaaowe. sáwíyan-asirayamba mairé'a máyáambanivo kesáái íma tuwé'a taagwiyavé'a kwaási túranka'a Ísuna kwaási úne sembá tuwánaraumne. ⁹évakarawai kampa'á sésa Yútaa-kwaasiya úne sembánivo Sáátáánigo aráái kwégwaraawai imáyáa tíménasa kentópa'a tésa kívaíresa keinárawatavesa sésa Ísu arumbá tímakaiwaiman-owe sénááowe. ¹⁰kemá sé'a asiramái mé'a simu'maráaro siráunda pó'a miráumai méraawe. amápa'-marava'a máyáan-kwaasiva'a umbai-yántáál'á téna sáwí'a umátinkanimba asiramái mé'a simu'maráantave'a kemá kárákwiyonaumne. ¹¹sáwíyanka'a kumónaunda pó'a kesí imáyáa tavisimái sáwí'a umásinkaiyata kawe'-mékámbá íma mayánaumpo sé'a kesáái tirumpimbá táto'mai kawe'á oró.

¹²naamayáambo naambó ésamo áyáántemba sáwí-yantaakomba kwéusayaaítawai kesivo Áánútuna mono'-náúmp'á'á naamayáánkaamba aítínkáánasa aasiyaasí maí'mai'a ónááowe. sáwí-yantaakomba kwéusayaaítawai tine'á Áánútu áwí'a aga'é'a kesúwí'a aúná-kwi'a aga'é'a Áánútuna naaór-awi'a aga'é'a ónaumne. mindáo'a Yérúsaremu-naopakaan-dao'a imbánivo aúná-nao'a kwíyómpakemba Áánútumpakemba kumínín-dao-kwi'a tine'á agayánaumne. ¹³ísáawai

pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawel'á oró. mináímbá aúvávimba agaimái simátimiyo Ísu simásímakaiye.

mináímbá Áréótísiyaa-naopa'a simátímakain-kwasai.

¹⁴Ísu simásímatuwena séna Áréótísiyaa-naopa'a Ísóigona kwaásira'a kárákwiraindawaimba maanáímbá agaimái túwénana awánáino. árair-ainkona ááimba kemá é'a Áánútun-aa arupí umái simátime'a Áánútu taróurain-tantaakona ááimba úndawai maanáímbá simámune. ¹⁵mirá úndawai pó'a kemó kwéomba á'a tuwánaraumne. kesáái íma siyúwáambanivo tirumpimbá íma asiramái tátokaawe. kesááimo tínaaembo umásiyuwaankakai mirán-kwáásímá é'a ombá kanaán-iyé súfino. kesááimo tirumpimbó asiramáimo tátokaankakai mirán-kwáásímá é'a ombá kawel'án-iyé súfino. ¹⁶kesáái íma siyuwé'a kítoka'a tátokaavo íma anónka'a tátokaamba pó'a kesópakemba ti'maránaumne. ¹⁷keinárawa'a kampa'á sé'a kawel'á umái mé'a íma moórá-yantaa'a aáváán-tukáumne kwésembanivo kesúranka'a sáwí'a umái mé'a óisaniyaain-kwaasiraamba é'a unáánkwátóiyaaain-kwaasiraamba é'a túramba kavíkain-kwaasiraamba mé'a íma awánamai kawer-owaná sirumbá kwéiye. ¹⁸kawer-áímbá simátíménda ísáaro. kesópa'a té'a kesópaken-tantaa'a mayánááontave'a moórá-ontanko áwí'a kóri agaimáimo kawel'ó úmakaan-ontamba meéyámbaranaaowe. unáánkwátóiyaaain-kwaasi tigaeráámbá kwéiye sé'a kesópakemba kwayán-únánkwátói meéyámbaranaaowe. túramba awánamai kawer-ónááontave'a kesópakemba túrankona masawémba meéyámbaranaaowe. ¹⁹kesirumbá timúnda-kwaasi kesáái kawel'á umái isáígwáe sé'a asémbai kwéarupi-umatinkanaumne. mindáyave'a sáwí-imayaa tuwé'a kesópa'a teró. ²⁰maísáaro. keinárawate ménae sé'a kwétaae'a timu'maré'a máyaumne. kesimósámba isé'a ontá tisinké'a iyuwó síyawai kemá kesé mé'a toómbá naana'á kesé mé'a toómbá nánááowe. ²¹sáwí-yantaakomba kwéusayaaityawaiyave'a sé'a kesé kwaásira'a kawáá onááowe sénaumne. sáwí-yantaakomba usáyaaitare'a kesivowé kwaásira'a kawáá úyantemba kwéusayaaityawai kesé kawáá onááowe. ²²ísáawai pó'a Áánútun-amanko Ísóigona kwaási amápa'a kwésimatimin-aimba ísámai kawel'á oró. mináímbá aúvávimba agaimái simátimiyo avakaeté-onkona avumpimbá máyowai mináímbá simásímakaiye.

Áánútu áwí'a mósá makáan-kwasai.

4 ¹Ísu simásímatuwowa'a awánaawanda kwíyómpa'a ontá tigurówana aiva'ó uwírenkaambo anónka'o súwai simásimena séna kemá máyaundava'a íyína'a aáno paárinin-tantaa'a agaráárankanaumne. ²avekáámbá Áánútun-amanko kempímbá anómbe umásinkowa'a

awánaawanda kwíyómpa'a kawááin-avama kwáyowana minká'á moóráwai máyowa'a awánaawanda ³ anekémbá sáma kwégowana taayáná-kwisiyani'a kwéuwana naerírí'a kwéuwana minávárá'á osámbá taayáná-kwisiyani'a umái úkúraa'namankowana kawááiwai máin-ayampa'a avumpimbá kwáyowasa ⁴ moórá-kwaai aiyayaan-umai éiyain-kwaasi kawááuwaiti avamá úkúmarena kwáyowasa minká'á moórá-kwaai aiyayaan-umai éiyain-kwaasi anón-kwaasi mésa kwayán-únánkwátói úmaresa mésa anón-kwaasiti kánumo'a óntanko áwí'a kórinei úmakaan-kanumo'a ti'nómpimbá umásokaawe. ⁵ avumpimbó kawááin-avarakemba tawáomba úwana kwíyónaai kwésuwana awairái kwésuwana mináváóná aúrampa'a avakaeté-omba kwégena minómbá Áánútun-amanko avakaeté-asirayan-amankoman-iyé. ⁶ kawááin-avaona aúranka'a nonkwaaúmbá ságyan-domba kwáyowasa éiyain-awampa'a éiyaimba túvamaimo máyówai mésa tínaempare túrampare sáwíva-turamba kwáyówai mésa ⁷ moóráwai amápar-asirayamba usáyaaitarowai anón-iyankaani'a umái máyowana moóráwai purumakankááni'a umái Áánútuntavai ísámai kwétuvu'mai nówai máyowana moóráwai kwaási óikaani'a umái máyowana moóráwai anón-evontaankaani'a umái ayóísántámbá kwétena máyowana ⁸ minéfyáímbá túvamai máyówai ava'moraé-ayoima kwáyowana amápa-turare ayóí-ándámparé túramba kwáyowasa aasiyaasí aaváyaavimba enónka'a no'wáámba maarán-ímá símae kwéiyesa sésa

Ísóigo Áánútu amápar-asirayankwarawai

ó'oran-kawe'a umái máyáiyé. aiva'á

ména ívékwara'a ména maí'mai'a íniyé

kwésesa minímá símaesa íráawe. ⁹ minéfyáímbó túvamaimo máyówai kawááin-avara'a ména aasiyaasí maí'mai'a íníwaimba áwí'a mósá marésa súwi sésa ó'oran-aaimban-iyé kwésumba ¹⁰ moórá-kwaai aiyayaan-umai éiyain-kwaasi anón-kwaasi kawááin-avara'a ména aasiyaasí maí'mai'a íníwai aísamaivimba kívaíresa áwí'a mósá marésa anóndakoman-iyé sésa ti'nónkákén-tántáá'á akwáímai aísamaivimba marésa ¹¹ maarán-ímá sésa

kentáásí Ísóigo Áánútu kawenár-úramba éma amápa-tantaa'a

taróruraane. imáyáa éma amápa-tantaa'a taróruraandayaveta

kesáa máyaunanaya amápa-tantaakwara'a kwáyáiyé. mindáyaveta

enáwí'a mósá kwémareta séta kwaási ená ó'oran-aaimba

awánáiyama asirayánkwárá'á méniyone kwésune

kwésesa minímá siráawe.

tavú úmakaan-kwandaaignona kwaasái.

5 ¹ mirá suwa'á awánaawanda kawááin-avara'a máyowai ayáánúrapa'a tavú úmakaan-kwandaaima évarevar-ayampa'a aúváí kwáyon-kwandaaima tokéna íma awánaigwae séna avakaeté-sanomba

minkwándááírá'á tásuwena tokówa'a ²kwíyómpaken-kwayo'na'a asirayáwáimbá awánaawanana anónka'a séna nááwa kawenár-úramba kanaán-umaiya máyaindawaiya misánómbá tátuwena arirámai awánaniyo súwana ³kwíyómpakewai marapákéwái kwaántái marupákéwái amáparawai misánómbó tátuwesamo awánáiyamba uwóví'a ónááowe. ⁴kawe'á umái mésa misánómbá íma tátuwai-kwaasi máyóntavai pó'a ivi'á táma-tama'a ówána ⁵minánón-kwáásívínkémbá moórawai simásimena séna ivi'á táánavo awánaao. moórawai Yútaa-andarakewai usáyaaitarawai Tévíti aísavutantambo uráiwai sáwí-yantaakomba usáyaaitaraimba póna kanaán-umai misánómbá tátuwena minkwándááímá ariráníye siráíye.

⁶súwa'a awánaawanda minéíyáímbó túvamaimo máyówaiye minánón-kwáásíyé kawááin-avara'a úkúmaresa máyówana moórawai sipisípi-araakaawai kawááin-avara'a ména tuvúwúwana puwéna usásinkaiwairaamba ména a'nómpínkémbá avakaeté-awaayaamba kwáyowana avakaeté-auramba kwáyowana mináúránkóná ááimba Áánútun-amanko avakaeté-asirayan-amamba uráísana Áánútu kwembá ai'maráísana amápa'-marava'a kunkwénaaiye. ⁷misípísípí-áráákaawai kentáásí sáwí-meyamba mairáiwai téna kawááin-avara'a máyowai ayáánúrapakemba tavú úmakaan-kwandaaima mairéna ⁸minéíyáímbó túvamaimo máyówaiye moórá-kwaai aiyayaan-umai éiyain-anon-kwaasiye sipisípi-araakaawai aísamaivimba kívaisa uwírema tátokesa óntanko áwí'a kóri-ontandei úmakaan-taave'a tátorowana mimpímbá áséi-kwiyumba ún-kanama kwáyowana minkánáóná ááimba Áánútuna kwaási kwempá'ó námúnaamo kwésemba mináséí-kwíyúmbá kwéisaintemba námúnaamo sembá kwéisaiye. ⁹aúná-ima maarán-ímá sésa

embá tuvúwówa puwéma usásinkaanda mindáyavai sáwí'o umáímo máyáampinkemba tí'mai Áánútundei-i'a umátínkaraane. amápar-akun-andavinkemba évakarawai kwétire ó'on-o'on-aimbo kwésen-kwaasivinkemba évakarawai kwétire ó'on-o'on-kuwara-kwaasivinkemba évakarawai kwétire amápa'-maravakemba évakarawai kwétire mirá kwéondayavai kawenár-úramba po kanaán-umai misánómbá tátuwe kwandaaimá ariráníyone.

¹⁰kawáái'a umátínkaraanasa Áánútu kentáásí Ísóigona mayáímá maésa marapá'á mésa kwaásira'a kawáá ónááowe. mindáyavai misánómbá tátuwe kwandaaimá ariráníyone

sésa minímá siráawe.

¹¹suwa'á awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'narawa'a ávááraumai sáwíva'a uwa'á íma kanaán-umai táámpaawanda-kwaasi mésa kawááin-avara'a minéíyáímbó túvamaimo máyówaiye úkúmaresa mésa ¹²maarán-ímá anónka'a sésa

sipisípi-araakaawaimba tuvúwówana puwéna usásinkaiwai kawenár-úramban-iyé. mindáyavena póna kwená asirayánkó kwaíkwai'a isaná kawé-tántáá'a márásana kwená kawer-ímáyáágó kwaíkwai'a isaná kwaásira'a kawáá úmae kwéiyisana kwenáwí'a anómba isaná kwená ó'oran-aaimba kwaíkwai'a isatá kwenáwíta mósá kwémaraumne

kwésesa mirán-ímá suwa'á ísaraumne.

¹³ minkákémbá kwíyómpakewaiye marapákéwáiyé kwaántái marupákéwáiyé uwí-nómpinkéwáiyé maarán-ímá sésa kawááin-avara'a máyáiwaine sipisípi-araakaawai kentáásí sáwí-meyambo mairáiwaine túwí'a mósá maréta túwí'a anómban-iyé kwésunanaya kentí ó'oran-aaimba kwaíkwai'a ínana kentí asirayámbá kwaíkwai'a íníye

kwésesa mirán-ímá suwa'á isááwánasa ¹⁴ minéyáímbó túvamaimo máyówai sésa árair-aimban-iyé suwasá minánón-kwáásíyómbá aísamaivimba kívaíresa kwená imáyáa ésa áwí'a mósá makáawe.

Ísu misánómbá tátukain-kwasai.

6 ¹ kwená imáyáa mósá márówa'a awánaawanda sipisípi-araakaawai kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai aiva-sánómbá tátuwowana minéyáímbó túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai anónka'a kwíyónaairaamba umái séna tiyó súwa'a isé'a ² awánaawanda moórá-poigo áwí'a ósimba kwayán-ósínkómá moóráwaimba ayáá'maena túwana imá ayáámpimba tokówana moóráwai usáyaaítaraiwaina kánumo'a ámakowana usáyaaítaraiwai namuro-kwáásí usáyaaítanae séna kúwa'a awánaramne.

³ minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai minkáké-sánómbá tátuwowana minéyáímbó túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai séna tiyó súwa'a isááwánana ⁴ moórá-poigo áwí'a ósimba naeeyayán-ósínkómá moóráwaimba ayáá'maena túwana taánasatama aména asirayámbá amúwana taumó karáí-yántáá'a ívá kwétuwowasa áái'a tiyésa tínkankaawe.

⁵ minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai minkáké-sánómbá tátuwowana minéyáímbó túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai séna tiyó súwa'a isé'a awánaawanda moórá-poigo áwí'a ósimba avután-ósínkómá moóráwaimba ayáá'maena túwana sikerimá tokówana ⁶ minéyáímbó túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai ayawaimá táinana sáwíyan-tomba kwénintavena séna moórá-tawai-kigaugona meéyán-tómbá sáwíyan-tomba maésa moórá-mora-umai mayánááowe. masawémbo atíyén-taeramba mintáímá íma sáwí'a íníyone. ándágo arampinkémbá anómbá kwénaan-kigau íma sáwí'a íníyone siráiyé.

7minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai minkáké-sánómbá tátuwowana minéyáímbó túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai séna tiyó súwa'a isé'a 8awánaawanda moórá-poigo áwí'a ósimba terávu áumaisan-osinkoma moóráwaimba ayáá'maena túwasa minkwáásígó áwí'a púwówe suwaná kwenánaaemba túwai áwí'a púwón-ayampare siráawe. amápa'-marama éiyainka'a taaínkaar-éna asirayámbá timúwasarai moóráva'a kwégwesarai tínkambae kuyasá púwúwana ayawaimá tówana toómbá íma úwasa púwúwana tí'a kwéuwasa púwúwana aváá-póiyónkó kwaási kwéwowa púwúmba tuwánaraumne.

9minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai minkáké-sánómbá tátuwowa'a awánaawanda Áánútuntavesa ísámaimo póimo tuvú'máimo agáyón-onta-taareigona améndaampa'a kwaási timankó méraawe. minkwáásiyómbá Áánútun-aaí kwésimatima'maesa kwéiyuwasa áwáá'a tiyésa tínkamuwasa pukésa 10anónka'a sésa Ísóigoo asirayán-úramba mé ó'oran-kawe'a umái mé árair-ainkona ááimba po marapá-kwáásí sínkankaawai nósa-tawai anondá aaí simátinke sáwí-meyamba timíníyono suwaná 11moóráwai kwayán-únákwátói moórá-mora-umai kwétimena séna sáwíyanka'a timu'maréwasa keinárawa'o Áánútuna mayáímó mairáantemba Áánútuna kwaási mirá kwéomba tínkamiyasa puwíyana ánásaina'a miwítí sáwí-meyamba timénaumne siráie.

12minkákémbá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai minkáké-sánómbá tátuwowa'a awánaawanda anóm-barima tówana aaváúmá avuwúwana avután-ampaantaraamba úwana kwíyómba naerírí'a úwana 13anón-unda torówana taaéramba ímo ávumo karón-taeramba kútúmaena marapá'á kumúnten-umai o'á kásímaena marapá'á kunkáie. 14kwátóimo tavú úmáráantemba sokón-tawaai tavú úmarena aúyokuwana amápar-omare nonavuvumpa'-máráwé moóráva'-moravata uráie. 15marapá'á kwaásira'a kawáá uráawaiye anón-kwaasiye i-kwáásítí anón-kwaasiye óísankwara-kwaasiye asirayánkwárá-kwáásiyé ó'owiti mayáí kwémaesa íma meéyámbá kwémayaawaiye úwoi kwénaaon-kwaasiye amáparawaiye omákare óntampine muri-áíviné aúpá'á mésa 16omákontavaiye óntankontavaiye sésa kawááin-avara'a máyáiwaiye sipisipi-araakaawaiye suwánésarai áwáá'a siyéyavaiyaanivo augwímae siráápaaro. 17áwáá'o siyí-kánáá tísatá íya aseránaumpo augwímae siráápaaro sumbá ísaraumne.

Ísareri-kwaasi 144,000 kwaasi méraan-kwasai.

7 1isé'a minkákémbá awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'narawa'a éiyaimba mésa amápa'-maragona éiyain-ayampa'a mésa marararé taairaré uwí-nónkaré úndama toráivo sésa tátokowa'a 2awánaawanda kwíyómpakemba moórá-kwayo'na'a aaváúmó usópakemba téna agayáiyántáá'á Áánútu asirayánkwáráwáíndéi toréna minéyáíndárau tááyena

Áánútumo marawé uwí-nóné sáwí'a ónááon-asirayamba tímakon-eiyaindarau tááyena ³ anónka'a séna marawé taaiyé uwí-nóné íma sáwí'a é'a amu'makéwata Áánútuna mayáí-kwáásí túwayaanka'a aúváí agaimáráanata keinárawa'a naaémba marawé taaiyé uwí-nóné sáwí'a oró súwa'a isááwánana ⁴ séna Ísareri áánimbaa'a tísaaavutantambo uráawai túwayaanka'a Áánútuna aúváí agaimakáawai táámpamai séna 144,000 kwaasin-owe. ⁵ minkwáásí Yútaan-andaraken-kwaasi 12,000 kwaasi uwasá Árúpenin-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Kátaan-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá ⁶ Ásan-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Návatarain-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Mánásaan-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá ⁷ Símiyonin-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Árívín-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Isakáán-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá ⁸ Sépiyuraanin-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Yósépin-andarakemba 12,000 kwaasi uwasá Pénisaminin-andarakemba 12,000 uwasá miráumai-kwaasi Áánútuna aúváí túwayaanka'a agaimakáawe súwa'a ísaraumne.

Ísu Káráísitina kwaásiti kwaasái.

⁹ isé'a minkákémbá awánaawanda sáwíva-kwaasi íma kanaán-umai táámpaawanda-kwaasi mésa amápa'-maravaken-kwaasi amáparakun-andaraken-kwaasi ó'on-o'on-kuwara-kwaasi ó'on-o'on-aimbo kwésun-kwaasi mésa kawááin-avaona aúrampa'a mésa kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai aúranka'a mésa kwayán-únánkwátóí urésa aamoí kwéuntavaiye sésa kwáátaan-anama tokésa ¹⁰ anónka'a sésa Áánútu kentáásí Ísóigo kawááin-avara'a máyáiwaiye kentáásí sáwí-meyambo mairáiwaiye sáwí'o umáímo máyaundavinkemba kawer-ámpátá mégwésinkaaiye suwasá ¹¹ kwíyómpaken-kwayo'narawa'a amápa'a kawááiwai máín-ayampare anón-kwaasiye éiyaimbo túvamaimo máyówaiye úkúmaresa mésa kívairesá Áánútuna imáyáa ésa áwí'a mósá marésa ¹² sésa árarir-aimban-iyé séta Áánútu áwí'a mósá kwémaraunanaya kwená ó'oran-aaimba kwaíkwai'a isaná kwená kawer-ímáyáágó kwaíkwai'a isatá kwentávéta súwiya kwésunanaya kwenáwí'a anómbe isaná kwená asirayánkó kwaíkwai'a isaná kwaásira'a kawáá úmae kwéiyisata árarir-aimba iyéyá kwésune siráawe.

¹³ minkákémbá anón-kwaasivinkemba moóráwai sísa ena séna kwayán-únánkwátóí uráan-kwaasi náávakena nááwa'iyó súwa'a ¹⁴ kemá sé'a anóndakoo kemá íma ísaraumpo emá ísaraane séwánana kwemá séna miwímá anón-umbaima tíméwasa Áánútumba íma auwésa asiramái méraawe. unáánkwátóimo sese owanamó kawé'ó kwéintemba miwímá kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai puwúwana naaemá kunkáimba pósa kwayán-únánkwátóiraamba úmaresa kawé'a umái máyáawe. ¹⁵ mindáyavesa Áánútu kawááin-avaona aúrampa'a mésa aavýaavimba

eénáinka'a no'wáamba kwenópa'a kwená mayái mayái'-mayai'a kwéowe. kawááin-avara'a máyáiwai miwí tapánnana ¹⁶íma ókwara'a táái tinkéna nontáváigwárá'á íma tinkáinana miwí tine'á íma aa'á kéna íma koko'á ínasa kawe'á umái ménaaowe. ¹⁷kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai kawááin-avaona avumpimbá máyáimba póna miwírá'á kárákwiyena tí'maena kawe'-nómpá'á mótinkainasa minkáwé'-nómbá nésa maí'mai'a ónááowe. Áánútu miwí tí'numá uwátiyuwainasa íma ivi'á táiyana moórá-yantaa'a íma aáváán-tuwáiyamba kawe'á umái ménaaowe anón-kwaasivinkemba moóráwai simásímakaiye.

naae-sanomba tátukain-kwasai.

8 ¹simásímatuwowana sipisípi-araakaawai kentáásí sáwí-meyambo mairáiwai naae-sanomba tátuwowana kwíyómpa'a sáwíyanka'a íma aaí sésa íma túwaai kwésuwa'a ²awánaawanda Áánútu aúranka'a kwíyómpaken-kwayo'narawa'a avakaeté máyówana moóráwai avakaeté-uwiremba tímúwasa maisorésa máyówana ³moóráwai kwíyómpaken-kwayo'na'a kawááin-avaona egwaa'á taména áséi-kwiyumba ún-kanama agáyón-taareira'a taména óntanko áwí'a kóri-ontandei úmakon-taave'a torówana áséi-kwiyumba ún-kanama agayáínkwáe séna sáwíva-kanama aména séna Áánútuna kwaási kwempá'ó námúnaamo kwésen-ainkwara'a kwéisaiye súwana ⁴tátokon-taavepimba agaimarówana úmúmba iyúwana Áánútu iséna kwená kwaási námúnaamo sun-áínkwárá'á isówana ⁵minkákémbá mintáávé'á mairéna taareirákémbá iráámba maimái mintáávépímbá marówana iramá kówana marapá'á tuwówana kwíyónaai kwésuwana awairái kwésuwana tawáomba kwéuwana anóm-barima taráiyé.

avakaeté-uwirenkona kwaasái.

⁶maríma tówasa minkákémbá minávákáété-kwayo'narawa'a kwíyómpakewai uwíremba tuvuwíyanesa to'mayaa uwaná ⁷aivakéwai uwíremba tuvuwúwana kaaígware iragwárá naaegwárá'á tuwówana marapá'á kuména moórá-ayampa'a maragwárá taaigwará amápa'a owáigwárá'á iramá kagúwana kaer-áyámpá'á taaigwará maragwárá'á kawe'á uráiyé.

⁸úwana miwá ánaaemba moóráwai uwíremba tuvuwúwana anón-tantaa'a omákaan-tantaa'a iramá kamái kará'maena uwí-nómpímbá kumúwana kaer-áyámpá'á kawe'á úwana moórá-ayampa'-nomba naaeráámbá úwana ⁹mináyámpá'á máyówai amápa'a púwúwana nompísípi amápa'a tawísímai ánásasukaiye.

¹⁰⁻¹¹ánásasuwowana minkáé'nárai tínaaemba moóráwai uwíremba tuvuwúwana oómbó kúraráantemba anón-oko áwí'a ikaa'á vain-ó'án-iyé suwaná kwíyómpakemba kásímaena nompákwárá nonayumpinkwárá'á

kumúwana mindómbá ikaa'á wówana kaer-áyámpá'á nombá kawe'á úwana moórá-ayampa'a nombá ikaa'á wówasa sáwíwa-kwaasi nésa pukáawe.

¹² púwúwana minkáúmbónárau tínaaemba moóráwai uwíremba tuvuwúwana aaváúmá kwíyómba o'á kaer-áyámpá'á kawe'á úwana moórá-ayampa'a túnkuwana aaváyaavinkemba sán-karéna aaváúmá toráétáápa'a marówana túnkena no'wáán-avuntamba sán-karéna eénáínka'a túnkena mirá úwa'a ¹³ awánaawanda anón-evontaanko sanaan-úramba araravámaena kwénaaena anónka'a séna kaumbo-sáwí-méyámbá marapá-kwáásítópa'a kuména kwíyómpakemba kaumbónárau úwoi máyámba pósa mindáraumo uwírembo tuvuwíyana marapá-kwáásítópa'a sáwí-meyamba kumíníye súwa'a ísaraumne.

9 ¹ isááwánana minéiyáíndárau tínaaemba moóráwai uwíremba tuvuwúwa'a awánaawanda kwíyómpakemba moórá-o'a kásímaena marapá'á kunkón-okomba moóráwai kíma aména maipímbá avéumba íma kwáyom-baikaken-kima amúwana maimaéna ² mimbáíkkóná ontá tisuwówana kígaumo ésamo agáyáawanamo anón-umumbo intembá mimbáípinkémbá iyéna aaváúgwárá kwíyónkwara'a mói úyatuwowana ³ minúmúmpínkémbá a'nórímbá marapá'á kuména taairaaú'ó kavúwówanamo títemo intembá miná'nórintónkó mirán-ásráyámbá torówana ⁴ miná'nórintóntávéna moóráwai simátimena séna taaigwará owáígwárá karaan-tantáákwárá'á íma né'a Áánútuna aúvái túwayaanka'a agaimakáan-kwaasi íma tiyé'a Áánútuna aúvái túwayaanka'a íma agaimakáan-kwaasi tíyáaro. ⁵ íma puwígwáivo íma anónka'a tiyé'a éva'aasei-kwiyonka'a tiyáiyana tí'a íno. taairaaú'ó kavúwówanamo títemo intembá mirá tí'a íno. ⁶ minkánáávímbá títe ínasa puwónaumne síyambanivo puwónááon-amba avakáá uwááesa túvamai ménaaowe siráíye.

⁷ súwa'a awánaawanda miná'nórintónkó moórá-poigo áwí'a ósínkaan-a'norintomba mésa áái'lo tiyáíyanesa to'mayaa ésa kwaásiraan-toi'a kwáyowasa ti'nómpímpá'á óntanko áwí'a kórinei úmakon-kanumo'a kwirówana ⁸ miwí ti'nóntáu ayáátáá'a aarai ti'nóntáuraamba úwana miwí túwááyaamba asirayámbá anón-iyanti túwááyaankaamba úwasa ⁹ tántaara'a asirayán-kwéú'á kausokésa áái'lo tiyánáesamo tiyáántámbo taantembá miná'nórintónkó tiyóísántámbá kwétesa ¹⁰ miwí timéraampa'a kwaivain-áwááyaankaamba ésa kwaásimo vaawanamó títemo intembá éva'aasei-kwiyonka'a mirán-ásráyámbá tokáawe. ¹¹ miwítí anóndako avéuníyaai-maika'a kárakwirowai áwí'a Yútaa-kwaasi tááivinkemba Ípíru-aimpinkemba Ápátono suwasá Kíríki-kwaasi tááivinkemba Ápóriyono suwaná mináwíkkóná ááimba sáwí'a umásúwáiwaiman-íye siráawe.

¹² kemá Yóni awáné'a sé'a aiva-sáwí-méyámbá ánásaimba póna kae-sáwí-méyámbá kwáyáimba póna paáriníye kemá Yóni sune.

¹³kwíyómpakendarawa'a éva'aaseinarawa'a uwíremba tuvúkáawana miwí tínaaemba moórawai uwíremba tuvuwúwana Áánútu aúranka'a kóri-ontandei úmakon-taareira'a évarevar-ayairakemba aagíowé su'mai súwa'a isááwánana ¹⁴minkwíyómpákén-kwáyó'ná'á uwíremba tokówaintavena séna anón-donko áwí'a Yúvérétisi-nompa'a kwíyómpaken-kwayo'narawa'a éiyaimba ándávakemba ayútinkaaosúwasa ¹⁵amu'ma'máésa kwéiyuwana minkánáá túwana ayútinkowasa kaer-áyámpá'ó máyón-kwaasi tiyuwésa moórá-ayampa'o máyón-kwaasi tínkamonasaya puwígwaé sésa kuwasá ¹⁶áái'o tiyánááon-kwaasi ósin-arósáanumpimba kun-kwáásímó táámpomba sáwíva'a 200,000,000 kwaasiman-owe isé'a ¹⁷kaainkáání'a umái awánaawanda sáwívar-osin-arosaanumpimba máyón-kwaasi tínaava-kweu'a naeayayáné sokóne terávuwe mirán-kwéútómbá araa'naanurówa'a awánaawanasa ósin-ti'nóntómbá anón-iyana-a'nonkaamba asirayán-tí'nóntómbá kwáyowana tóipinkemba iramá kéné úmúmba éna sáwí-kwiyumba kwéena mirá kwéuwasa ¹⁸kaer-áyámpá'ó máyón-kwaasi tiyuwésa moórá-ayampa'o máyón-kwaasi tóipinken-tantaa'nei tínkamuwasa pukáawe. ¹⁹minósintómbá íma tóipine su'mai asirayámbá torésa timéraampakwara'a iraankavayaan-á'nónkáámbá asirayámbá tokésa kwaási vomasá pukáawe.

²⁰vomasá púwúmbanivo túvamaimo máyón-kwaasi miwítí sáwí-mayaima íma tuwésa kwaántá-kwaasiyonti imáyáa mósá marésa ó'on-o'on-ontandei taainéi úmakon-tantaatavesa kesí ísóigowe sésa íma aúramba awánéna íma aaí iséna íma kwénaain-tantaakontavesa kesí ísóigowe sésa imáyáa mósá ma'maé kwéiyesa ²¹miwítí sáwí-mayai íma tuwésa tínkamuwasamo púwóni'a uwasá pukaa'á kwéagayesa uwaa'á kwévesa aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné ó'on-o'on-tantaakwarar-umoyane kwéesa mirá úmae iráawe.

sáwíyan-kwandaaigona kwaasái.

10 ¹mirá úmae iyúwa'a minkákémbá awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'na'a asirayáwái kwíyómpakemba kuména ainánkó káátarowana a'nónká'á osámbá tawenówana aaváúmó kumperénamo aúgáyáagayaamo intembá óikakemba mirá kwéuwana naamayáánkakembo iramó kwégaintemba mirán-áisámáímá kwáyowana ²sáwíyan-kwandaai arírámai ayáámpimba tokéna ayáánúrapar-aisamaima uwí-nómpímbá támarena ayáánépar-aisamaima marará'á támarena ³kwaási inkáíséeraan-kwa'a túwana kwíyónaai avakaetéra'a súwa'a ⁴avakaetéra'o kwíyónaaimo sún-aimba aúvávimba agayáné kwéowanana moórawai kwíyómpakemba simásimena séna mináímbá aúpá'á kwáyáivo íma aúvávimba agayaaó súwa'a ⁵minkákémbá awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'na'a moórá-aisamai marará téna

moórá-aisamai táá'mai uwí-nómpímbá ténamo úwai ayáámba mósá tuwéna ⁶Áánútuma aasiyaasí maí'mai'a íníwai aúranka'a kwíyóne mivá'á kwáyáin-tantaare marawé mivá'á kwáyáin-tantaare uwí-nóné miwán-arumpimba kwáyáin-tantaare úmakowai aúranka'a asiramái séna íma ókwarata amu'maránaunanaya paárinin-kanaama kwétiye. ⁷naaóv'á'á Áánútu kwená kwayó-kwáásí kwenáái simátímakowaiyavena séna aúpá'á tukáunda-aimba paáriníye siráimba ava'moraénarawa'a kwíyómpakendarawa'a uwíremba á'a tuvúwómba póna tínaaemba moóráwai uwíremba tuvuwínana mináímbá paáriníye siráíye.

⁸minkákémbá kwíyómpakewai simásímakowai simásimena séna moórá-aisamai marará téna moórá-aisamai táá'mai uwí-nómímbá ténamo iwái ayáámpinkemba sáwíyan-kwandaai aríráyokaimba komayaaó súwa'a ⁹kwenópa'a kwé'a sé'a sáwíyan-kwandaai simiyó séwánana séna maimái naaó. enóipimba taakáámbá ínana enarumpimbá ikaa'á wáníye súwa'a ¹⁰minkwándáái maimái násuwaawanana sóipinkemba taakáámbá úwana sirumpinkémbá ikaa'á wówana ¹¹minkákémbá simásimena séna moórágwara'a Áánútun-aaí simátimíníyone. ó'on-o'on-kuwara-kwaasiye amápa'-maravaken-kwaasiye ó'on-o'on-aimba kwéesen-kwaasiye kawáá-kwáásígwáraré Áánútumo ínfn-aimba simátimíníyone simásímakaiye.

Áánútun-aaí simátímakaayan-kwasai.

11 ¹simásímatuwowana moóráwai naambó agambatuwésamo on-ándámá siména séna Áánútuna mono'-námbá koagambaré póimo tuvú'máímo agáyáan-ontan-taarei koagambaré Áánútuna imáyáa kwéon-kwaasi táámpe ²ánivo naamáúva'a íma agambaré ivá túwénasa úwoi-kwaasi íma Áánútuna kwaási tésa minkáwé'-náópa'a sáwí'a úmae iyónááomba kaumbo-ímá umái ava'moraé-kwiyomba maisuwésa ánásanaaomba mindáyavai naamáúva'a íma agambaraaó. ³kae'nárai asirayámbá timé'a ti'maráanasarai kwésarai tirumbá kwéoyantavesarai avután-únánkwátói urésarai 1,260 kanaara'a kesáái árai'a simátíma'maesarai iyóyááoiye simásímakaiye. ⁴Ísóigo marará'á kárákwiraiwai aúranka'a kae-táíma mintáígo arampinkémbá masawémba kwéatiyen-taima kwáyáísana mintáígoná ááimba minkwáásírái óye. Ísóigo aúranka'a kaer-ómbá kúra'maraisana kwáyáísana minónkóná ááimba minkwáásírái óye. ⁵minkwáásíráiyávésamo sésamo sáwí'a umátinkanæe síyanamo éna mindárai tóipinkemba ira-ausankó miwítí namuro-kwáásí kavuwíníye. minkwáásírái sáwí'a umátinkanæe síyawai mirámó íyamba kavuwínasa puwónááowe. ⁶Áánútu mindárai asirayámbá timúwasarai aa'á íma tíno síyanaraimo éna Áánútun-aaí kwésimatimíyan-kanaavimba íma aa'á tíníye. nonkóntávésaraimo naae-nómbá auvuwómó síyanaraimo éna mirá íníye. tí'a ínomo sésarai amápar-umbai-yantaa'a kwaásitopa'a tínor-aimo síyanaraimo éna mirá íníye.

7mirá ínasarai mindárai Áánútun-ai simátímatuwaiyana avéúmbó ímo kwáyáim-baikakewai téna áái'a tiyéna usáyaaaitainasarai puwíyana 8anón-daopa'-marupa'a mindárai túma kwéniye. kentí Ísóigo taaira'á pukáipa'a mindáóko áwí'a aúpá-kwí'á Sótómu-naopare Ísípi-naopare mivá'á mindárai túma kwáyainasa 9ó'on-o'on-kuwara-kwaasiye amápar-akun-andaraken-kwaasiye ó'on-o'on-aimba kwésen-kwaasiye amápa'-maravaken-kwaasiye tóyo esa mindárai túma taawánésa sésa íma utaró kwésiyana kaumbo-táwai umái éiyainkomba kwáyá'wái íniye. 10Áánútun-ai simátímakaayandarai marapá-kwáásíyávésarai sáwísawaa kwéowe séyááoyan-ainko tirumbá sáwí'a íniye. mindáyavai mindáraimo puwóyááoyantavena tirunkó kawé'á ínasa aamoí ésa amápa-tantaa'a kwenamín-kwenamimba ónááowe. 11minkáumbó-táwai umái éiyainkomba kwáyá'wái Áánútu mindárai táama timínasarai usásinesarai méyasa tuwánésa táátavai íyana 12kwíyómpakemba moóráwai anónka'a simátimena séna maavá'á íyókaiyo sínasarai ainámpímbá iyíyasa kentí namuro-kwáásí tuwánáiyana 13mirá-íya-tawai anóm-barima táínda anón-daopa'a avaréiyain-ayampa'a úwoi máyaiyasa moórá-ayampa'a naambá tawísínaawisi umái sáwíva-kwaasi 7,000 kwaasi puwíyasa úwoimo túvamaimo máyaiyan-kwaasi tiyántámbá kwétainasa táátavai kwéesa Áánútuntavai kwená ááimba ó'oran-aaimban-íye sénááowe.

14kemá Yóni mirán-kááíní'a awáné'a sé'a mirá umbá póna kae-sáwí-méyámbá ánásowana naae-sawi-meyamba sáwíyanka'a tíníye sune.

naaén-uwiremba tuvúkáin-kwasai.

15minkákémbá kwíyómpakendarawa'a ava'moraénarawa'a uwíremba tuvúkáawana miwí tínaaemba moóráwai uwíremba tuvuwúwa'a isááwánasa kwíyómpa'a sáwívarawai sésa

marapá-kwáásírá'á kawáá uráawai ánásaawasarai kentáásí Ísóigoe usásinankaiwaiye aasiyaasí

kawáá úmae iyóyááoiye

16suwasá moórá-kwaai aiyayaan-umai éiyain-anon-kwaasi Áánútuna egwaa'á kawááuwai máyón-ayampa'a mésa aísamaivimba kívairea kwená imáyáa ésa áwí'a mósá marésa 17sésa

Áánútu Ísóigoo amápar-asirayamba tokáandawai aiva'á mé ívékwará'a máyaandawai e sáwívar-asirayamba toké kwaásira'a ááimba ásámai kwégawaa ónda póta súwiya kwésune. 18amápa'-maravaken-kwaasi embá áwáá'a kwéaeewa ívé'a miwímó áwáá'o tiyíníyonda-kanaama kwétiye. pukáan-kwaasi miwí táái tísaa umai isé ená kwayó-kwáásí enáái simátímakaawaiye anón-kwaasiye úwoi-kwaasiye miwí ená imáyáa mósá marésa enáwí'a mósá máraawaiye kawé'-méyámbá timé marapá'á sáwí-mayai mairáawai sáwí-meyamba timíníyone

siráawe.

¹⁹suwaná minkákémbá kwíyómpa'a Áánútuna mono'-nánkóná ontá tigúwa'a awánaawanda mimbónó'-náúmpá'á kawe-ánáveumba kwáyowana naaóv'á'ó Áánútumo Mósesimbo simámakon-amaambo siyáánkai-amaambo óntan-kwandaaira'o agaimái mimpímbó makón-anaveumba awánaawanana kwíyónaai kwésuwana tawáomba kwéuwana anón-awairai kwésuwana anóm-barima kwétowana anón-kaiyaramba kwégumuwana mirá kwéuwa'a awánaraumne.

aaraigónté arááinkóntéi kwaasái.

12 ¹awánaawanda kwíyómpa'a umásitai'a éna kwaási agaráátinkai-umasitai'a maarán-úmásítái'a éna moórá-ininko máyowana aaváúgó kwená unáánkwtóiraamba éna áúgomba ánáan-kwirowana máyowana kwíyónko aísamai-andampa'a kwáyowana a'nómpímbá kánumo'a kwáyowana minkánúmópímbá sísamaivakemba kae'á kumbaimái-o'a kwáyowana ²ámúkwara'a máyowana kwená kanaamá túwana iyámpói ankáíndayavena áí'a úwana kwáá'a túwana ³minkákémbá kwíyómpa'a moórá-umasitaikwara'a éna kwaási agaráátinkai-umasitai'a maará éna arááímbá anón-araaimba ména naaeyayán-áúgwárá'á ména avakaeté-a'nomba kwáyowana a'nómpínkémbá siyáánkai-awaayaamba kwáyowana usáyaaitaraiwaina kánumo'a avakaeté-kanumo'a a'nómpímbá kwáyowana ⁴kaer-áyámpákén-ó'á tuwéna moórá-ayampaken-o'a améraandei kwiyúmai awéntayuwowana marapá'á kumúwana iyámpói ankánín-ininkona egwaa'á ména ankáína'a tuvú'-nasuwánáe séna máyowana ⁵inaamaíyámpói marankówana anón-éna amápa'-maravaken-kwaasira'a asiramái kawáá ínín-iyampoi marankówana Áánútu kárákwiyinintavena miníyámpói ááéma mósá tavímairena kwemá kawááin-avara'a móankowana ⁶minínínkó inkaiséna kavóná-marava'a kwéna Áánútu kwentávéna to'mayaa umánkanaumne sirópa'a koména ayáátáaka'a 1,260 kanaama komáyowana Áánútu kawáá uráíye.

⁷kawáá úwasa kwíyómpa'a áái'a tiyésa Áánútuna kwayó'nárawaka'a kárákwirowai áwí'a Máíkeri kwemá kwená kwayó'náraware arááínkówé kwená kwayó'náraware áái'a tíyówasa ⁸Máíkeriye kwená kwayó'náraware usáyaaitesa kwíyómpakemba arááínkówé kwená kwayó'náraware kwatuwésa ⁹anón-araainkomba awéntáyukaawe. naaóv'á'á marapá'á iraankavayaambá aúkéna kwenáwí'a Sáátááni póna marapá-kwáásí kampar-áímbá simátíma'maena kwéiyisasa árai'a siyé kwésewana kwaási simái sáwí'a kwéumatiyuwaiye. kwenté kwená kwayó'nárawate tuwétayuwowasa marapá'á kunkáawe.

¹⁰kúmúwa'a isááwánda kwíyómpa'a moóráwai anónka'a séna Áánútu aúranka'a ména kentáásí kwaásiyavena sáwí-kwaasiman-owe kampa'á símae iráiwaimba awéntayuwaisana marapá'á

kúmísana póna Áánútu Sáátáánigo tátokaimpinkemba kentáá mégwésiraiye. kentáará'á kawáá éna asirayán-úrandako póna mégwésiraisata awánaraumne. Áánútu ai'marówana marapá'á kunkáiwaina asirayántá awánaraumne. ¹¹ Ísu sipisípi-araakaawai miwítí sáwí-meyamba mairáiwai puwúwana kwená naaemá kunkáimba pósa Áánútun-ai arupí umái simátíma'maesa kwéiyesa sínkamiyata puwúnavo-imayaa íma umbá asiramái mésa Sáátáánigomba usáyaaitaraawe. ¹² keinárawa'a kwíyómpa'a máyáawai mináintávé'a imáyáa é'a aamoí oró. ánivo Sáátáánigo marapá'á kumbéna sáwí'a kwéimba pó'a marapá'á uwí-nómpá'á máyáan-kwaasi sáwí'a umái ménaaowe. Áánútu Sáátáánigomba tuvuwínín-kanaama sáwiyanka'a tínimba póna Sáátáánigo iséna áyántavena kwéiye

kwíyómpakewai siráiyé.

¹³ súwana minarááínkó áwí'a Sáátáánigo imáyáa éna kwíyómpakemba suwéntayuwaísa'a marapá'á kumbáyaumne séna inaamaiyámpóimo maránkaron-ininkomba kwa'maéna kúwana ¹⁴ arááínkó minínínkómbá tuvúwívo séna Áánútu anón-evontaanko ayóiráámbá kae'á amúwana araravámaena kavóná-marava'a kwentávénamo to'mayaa umánkaropa'a kúwana Áánútu kaumbo-ímá umái ava'moraé-kwiyomba kárákwiraiye. ¹⁵ arááínkó minínínkómbá kwa'maéna ói'a káá'maena nombá umpíyankaanana maya'maéna kówinkwae séna kwa'maéna kúwana ¹⁶ maragó áwa'naa ena kweyááríka'a maramá kitúwana kwenóipinken-donko mimpímbá kumúwana ¹⁷ arááínkó minínínkómbá áyántavena umánkena imáyáa éna séna kwenaráá'maatemo é'a áái'a tiyánaumne-imayaa uráiyé. kwenaráá'maa'a miwí Áánútun-ai ísámai kawé'á ésa Ísu siráin-aimba simátíméwaiman-owe. áái'a tiyánaumne séna uwí-nón-awampa'a to'mayaa umái méraiye.

anón-avaa-kwankona kwaasái.

13 ¹ máyowana awánaawanda moórá anón-avaa-kwamba uwí-nómpínkémbá iyéna avakaeté-a'nomba kwáyowana áwááyaamba a'nómpínkémbá siyáánkai irówana usáyaaitaraiwaina kánumo'a siyáánkai mináwááyáámpímbá kwáyowana Áánútuntavai simái sáwí'a umánkaron-aimba a'nómpínká'á agaimái kwimakówana ²⁻³ kwemá anón-avaar-iyankaamba ména aísamaima anón-iyanko aísamairaamba kwáyowana ói'a aváár-íyán-óikaamba kwáyowa'a awánaawanana ááéma moóráwai puwínkwáe séna tuvuwúwana urón-karevu'a kawáúgun-avima kwáyowana tuvuwúwana íma puwéna úwoi máyowana arááínkó kwená asirayámbá aména simáména séna marará'á kawáá úndava'a kawáá uwo súwasa amápa'-maravaken-kwaasi awánésa táátavai ésa

kentáásí anóndakoman-iye sésa kwenarááíma kwarésa ⁴arááínkó anón-avaa-kwankomba asirayámbá ámakontavesa arááínkóná imáyáagwara'a mósá marésa anón-avaa-kwankona imáyáa mósá marésa sésa anón-avaa-kwanko usáyaaitaraimba pósa íma kanaán-umai áái'a tiyamánkanaaowe siráawe.

⁵suwaná Áánútu mináváá-kwámbá érankowana ména kwenáúma maimaé kwéiyena Áánútumba simái sáwí'a kwéumankowana kaumbo-ímá umái ava'moraé-kwiyomba Áánútu érankowana ména ⁶Áánútumba simái sáwí'a umánkena kwenáwí'a simái sáwí'a kwéena Áánútumo máyáipa'a simái sáwí'a kwéena kwíyómpa'o máyáawai simái sáwí'a umátinkomba isááwánana ⁷Áánútu érankowana ména Áánútuna kwaásiye áái'a tiyamái kwéusayaaitena amápar-akun-andaraken-kwaasiye ó'on-o'on-kuwara-kwaasiye ó'on-o'on-aimba kwésun-kwaasiye amápa'-maravaken-kwaasirare kwégawaa úwasa ⁸amápa'-marava'a máyón-kwaasi anón-avaa-kwankona imáyáa mósá makáawe. Áánútu maramá íma tarórunka'a sipisípi-araakaawai kentáásí sáwí-meyamba mairáiwai pukáiwai kwená aúvávímba mai'mai'a ónááon-kwaasi túwí'a agaimakáivo mináúvávímbá túwí'a íma agairáin-kwaasi anón-avaa-kwankona imáyáa mósá makáawe.

⁹kemá Yóni súnnda isáawai pó'a mináímbá ísámai kawé'á oró. ¹⁰ándáva'a mótkanae sésamo ésa mirá ónááowe. tínkamónasa puwígwáe sésamo ésa mirá ónááowe. mindáyavesa Áánútuna kwaási íma Áánútumba auwé'a kwenká'á arááapamai asiramái máéro kemá Yóni kwésune.

¹¹minkákémbá awánaawanda moórá-avaa-kwamba maravínkémbá íréna sipisípi-araakaamba umái ména a'nómpínkémbá kaer-áwááyáámbá kwáyowana amósámba arááínkó amósánkaamba éna ¹²ké'naan-avaa-kwanko aúranka'a ména asirayámbá kwenkákémbá kwémaena mayáímá kwémaena amápa'-maravaken-kwaasiyavena séna anón-avaa-kwankona imáyáa mósá máraáro séna ááémo moóráwaimo puwínkwáe séna tuvúwúwana úwoi máyowaintavena ké'naan-avaa-kwankontavena mináímbá séna ¹³ó'on-o'om-bayai ímo awánarom-bayai kwémaena séna kwíyómpakemba iramá kumuwo súwana kwaási túranka'a kwégumuwana ¹⁴Áánútu érankowana ména ké'naan-avaa-kwanko aúranka'a ó'on-o'om-bayai ímo awánarom-bayai kwémaena marapá-kwáásí sáwí-ampa'a tavisimái mégwétiyuwena simátimena séna anón-avaa-kwanko áúwawakaani'a úmaraiyana kwenáwí'a anómba íno séna ááémo moóráwaimo puwínkwáe séna tuvúwúwana úwoi máyowaintavena mináímbá súwasa isésa mirá uwaná ¹⁵Áánútu érankowana ména ké'naan-avaa-kwanko áúwawakaani'o úmárówaimba áama amúwana aaí séna kesí imáyáama íma mósá makáawai tínkamiyasa púwóro súwasa mirá kwéuwana ¹⁶maravínkémbá usaráiwai

asiramái súwasa anón-kwaasiyeúwoi-kwaasiye óísankwara-kwaasiye óísaniyaain-kwaasiye úwoi kwénaaun-kwaasiye ó'owiti mayáíma kwémaesa meéyámbá ímo kwémayon-kwaasiye miráumai-kwaasi anón-avaa-kwankona aúvái agayésa évaka'a túwayaanka'a agáyówasa évaka'a tiyáánka'a agáyówasa ¹⁷évakarawai mináváá-kwánkó áwí'a agáyówasa évakarawai náampaamba agayésa mindáámpáánkóná ááimba kwenáwí'a agaimárón-kwaasi toómbá meéyán-uwasá ímo mirán-áúvái agaimárón-kwaasi íma toómbá meéyán-uráawe.

¹⁸kemá Yóni sumpo mináímbá kawe'á umái imáyáa oró. kawer-ímáyáágwára-kwáásí mindáámpáánkóná ááimba isánááowe. mindáámpáámbá kwaásigontavaiman-íye. mindáámpáámbá 666 íye kemá Yóni kwésune.

aúná-ima siráan-kwasai.

14 ¹minkákémbá awánaawanda kentáásí sáwí-meyamba mairáiwai moórá-omaka'a minómákó áwí'a Sáfyono-omaka'a máyowasa kwesé sáwíva-kwaasi mésa kwenáwíre avowán-áwíre túwayaanka'a agaimakón-kwaasi 144,000 kwaasi máyówa'a ²isááwánda kwíyómpakemba nosiyarákémbó sintenkáámbá kwésuwana kwíyónaai sintenkáámbá kwésuwana sáwíva-kwaasimo uwírembo tuvúwówanamo sintenkáámbá kwésuwa'a isááwánasa ³kawááin-avaona aúrampa'a mésa éiyaimbo túvamaimo máyówai túrankare anón-kwaasi túrankare mésa aúná-ima kwésesa marapá-kwáásívínkémbá Áánútu meéyámbakain-kwaasiye su'mai mi-144,000-kwáásí miníma kanaán-umai kwésesa ⁴miwímá íma aarai-úmóyámbá kwéesa arupí umái mésa kentáásí sáwí-meyamba mairáiwai aráái kwégwarowana kwemá kwaásivinkemba meéyámbarena Áánútuntavena séna miwímá kesí kwaási ésa ená kwaásigwara'a ombá pósa naaémba ó'on-o'on-kwaasi mirá ónááowe kwésuwasa ⁵miwímá íma kampar-áímbá kwésesa miwívímbá íma sáwí-aimba kwáyowai mináúná-ímá suwa'á ísaraumne.

kwíyómpaken-kwayo'narauti kwaasái.

⁶minkákémbá awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'nako sanaan-úramba araravámaena áséi-kwasai kwaíkwai'a ínín-kwasai marapá'á máyón-kwaasiyavena amápa'-maravaken-kwaasiye amápar-akun-andaraken-kwaasiye ó'on-o'on-aimba kwésun-kwaasiye ó'on-o'on-kuwara-kwaasiye miráumai-kwaasiyavena simátimindayavena araravámaena kwénaaena ⁷anónka'a séna Áánútu aaivimbá maitinkánín-kanaama kwétivo Áánútun-áároi kwéinkaise'a kwentávé'a kwená ááimba ó'oran-aaiban-íye seró. kwíyómba maramá uwí-nómbá non-úramba taróruaiwaina imáyáa é'a áwí'a mósá máraaro kwíyómpaken-kwayo'nako siráíye.

⁸ súwana kwenánaaembo kwíyómpaken-kwayo'nako túwai séna anón-daoko áwí'a Pépíróni-nao'a tawísínaawisi umásukaiye. mirá úwasa mindáópaken-kwaasi amápa'-maravaken-kwaasi sáwí-ampa'a tavisimái métínkówasa ó'on-o'on-tantaa'a sáwísawaa uráawe minkwíyómpákén-kwáyó'nákó siráiyé.

⁹⁻¹⁰ súwana minkáé'nárai tínaaembo kwíyómpaken-kwayo'nako túwai anónka'a séna kwaásimo anón-avaa-kwankona imáyáawe kwenáúwawakaani'a úmárówaina imáyáawe mósá máráan-kwaasi Áánútu áwáá'a tiyíníye. mináváá-kwánkóná aúvái túwayaankare tiyáánkare agaimakáan-kwaasi Áánútu áwáá'a tiyéna íma sáwíyan-awaa'a tiyínívo anón-awaa'a tiyínasa kwíyómpakemba kawé-kwáyó'nárawa túrankare kentáási sáwí-meyamba mairáiwai aúrankare iramá kwégaipa'a sáwí-kwiyumba ún-ontamba agaimakáipa'a mésa títe kwéinasa ménaaowe. ¹¹ iravínkémbó úmúmbó iyíntemba aasiyaasi títe úmae iyíníye. anón-avaa-kwankona imáyáawe kwenáúwawakaani'o úmárówaina imáyáawe mósá kwémaraawai mináváá-kwánkóná aúvái tine'á agaimakáawai íma aagándésa aasiyaasi títe úmaena iyíníye.

¹² kemá Yóni sumpo Áánútuna kwaási ísáaro. Áánútun-ai kwétagwiya've'a Ísuwe aráápamai máyáawai asiramái máéro kemá Yóni kwésune.

¹³ minkákémbá isááwánda moóráwai kwíyómpakemba simásimena séna maanáimbá aúvái-kwandaavimba agayaaó. ívékwara naaénkwara'a Ísóigowe tarúmai máyáawai puwíyanamo éna Áánútu kawé'á umátinkaniye. Áánútun-amanko simásimena séna mináimbá árair-aimban-íye. ívé'a mayáímá kwémaesa naaémba aagándésa miwítí mayáívínkémbá paárinin-tantaa'a miwívá'á kwéniye simásímakaiye siráiyé.

kwaásiyavena kwántámai-aimba siráin-kwasai.

¹⁴ súwa'a awánaawanda moóráwai kwaási-úrandakoraawai kwayán-áinánk'á'á ména a'nómpímbá usáyaaitaraiwaina kánumo'a kóri-ontandei úmakon-kanumo'a kwáyowana ayáámpimba áwááiyemo tóm-bankara'a kaetám-bánkár'á'á tokówana ¹⁵ minkákémbá kwíyómpaken-kwayo'nako kwíyómpa'-mono'-naumpakemba kunákárúwena ainánk'á'á máyowaintavena anónka'a séna marapá-tómbá kareparáivo toómbó akaráníyonda-kanaama kwétivo kaetám-bánkár'á'á toké akaraaó súwana ¹⁶ ainánk'á'á máyowai kwená kaetám-bánkár'á'á tokéna mintómbá ákákaiye.

¹⁷ akarówana mimbónó'-náúmpákémbá ánaaembo kunákárúwawai kwegwár'á'á áwááiyemo tóm-bankara'a kaetám-bánkár'á'á tokéna máyowana ¹⁸ moóráwai kwenánaaemba kwíyómapaken-kwayo'nako irará'á kárákwirowai póimo tuvú'máimo agáyáan-ontan-taareirakemba

kunákárúwena áwááiyemo tóm-bankara'a kaetám-bánkárá'á tokówaintavena anónka'a séna marapá'á ándá-aramba ávun-kaivo ená kaetám-bánkárá'á toké minándá-árámbá akaraaó súwana ¹⁹iséna minándá-árámbá kárámai makáiyé. aísamaivimbo makénamo mapamínanamo anombó kumínanamo uwínín-ayampa'a makáiyé. minándá-áránkóná ááimba sáwí-kwaasimo éna Áánútu anón-awaa'a tiyéna ándá-arambo mapámintemba mirá éna ²⁰ándá-aramba mapánkon-ayampa'a anón-daokona awámpá'á mináyámpákáámbá kwaási tuvúkáiyé. ándá-aran-anombo kúmíntemba miwítí naaemá kuména kavirayán-dónkáámbá kumeéména kwaási kwénawikena ayáátááka'a kunkáiyé.

avakaeté-sawi-meyankona kwaasái.

15 ¹kumúwa'a awánaawanda kwíyómpa'a umásítai'a éna kwaási agarátinkai-i'a úwana sáá'a kówana avakaeté-sawiyantaa'a kwáyowasa kwíyómpakemba avakaeté-kwayo'narawa'a mésa misáwí-yántáá'á timíyanesa kwéesa minávákáété-sáwí-méyámbá tímaturaiyanamo misáwí-méyámbó ánasagwinanamo éna Áánútuna áwáá'a ánasanimba awánaraumne.

²awánaawanda nonkwaaúnkáámbá ságayamba kwáyowana évaka'a iraráámbá kwégowasa mindón-awampa'a kwaási mésa íma anón-avaa-kwankona imáyáawe kwenáúwawakaani'o úmárówaina imáyáawe íma mósá kwémaraawai kwená náámpaamba tine'á íma agaimakáawai anón-avaa-kwankomba usáyaaitarowai máyówana Áánútu uwíremba tímakowasa tokésa mésa ³imá sésa Áánútuna mayái-kwáásígó áwí'a Mósesinte kentáásí sáwí-meyamba mairáiwainte imá simátinkesa maará sésa

emá Ísóigo Áánútu amápar-asirayamba tokáandawai ená mayái ó'oram-bayai kwémayaanda awánéta sáátavai kwéunaya emá amápa'-maravaken-kwaasira'a kawáá uráandawai ená mayái arupí umái kawe'á umái kwémayaane. ⁴Ísóigoo ewé su'mai ó'orankawe'a umái aoka'á máyaandawaimba pósa amáparawai enáároi inkaisésa ená ááimba ó'oran-aaimban-iye sénááowe. ená kawe'-má'yáiyé su'maimo kwémayaanda paáruraisasa kwéawanesa amápa'-maravaken-kwaasi enópa'a tésa ená imáyáa enáwí'a mósá maránááowe

non-awámpá'á máyówai minímá siráawe.

⁵suwa'á minkákémbá awánaawanda kwíyómpa'a mono'-náúmpá'á Áánútuna aoka'-náúmpá'á ontán-tigurówasa ⁶kwíyómpakemba avakaeté-kwayo'narawa'a avakaeté-sawi-meyambo tíménááowai mináóká'-náúmpákémbá kunákárúwesa kwayán-únánkwátói súgáyáagaya ún-unankwatoi urésa tíntaara'a terávu-timur-anda urésa máyówasa ⁷éyaimbo túvamaimo máyówaivinkemba moóráwai avakaeté-taave'a tímúwasa

mintáávépímbá Áánútu aasiyaasimó maí'mai'o íníwaimo áwáá'o t́yín-tantaa'a kwáyowana ⁸naaúmpa'o úmúntemo intembá Áánútuna mono'-náúmpá'á kwená asirayánkówé kwená ó'oran-aainkona ságayankowe anómba úwasa kwaási íma kanaán-umai mindáúmpá'á kwéiyesa avakaeté-kwayo'narawa'a avakaeté-sawí-meyamba tímatuwere sésa mindáúmpá'á íma iráawe.

Áánútu áwáá'a t́ikain-kwasai.

16 ¹minkákémbá isááwánda mono'-náúmpákémbá moóráwai minávákáéténárawatavena anónka'a séna avakaeté-taavepinkemba Áánútu áwáá'o t́yín-tantaa'a marapá'á ayáúsuwaaro súwana ²minávákáéténárawapinkemba aivakéwái kwená táávepinkemba marapá'á ayáúsuwowasa anón-avaa-kwankona aúvái tine'á agaimakésa kwenáúwawakaani'o úmárówaina imáyáa mósá makáawaitopa'a anón-karevutomba túwawaapimpa'a kówana títe uráíye.

³úwana kwenánaembo máyowai kwená táávepinkemba uwí-nómpá'á ayáúsuwowana uwí-nónkó púwín-kwaasigona naaeráámbá úwana uwí-nómpínkén-kwámbá putásariye.

⁴putásowana minkáé'nárai tínaembo máyowai kwená táávepinkemba nonayumpinká'á ayáúsuwowana naae-nómbá aúkúwa'a ⁵minkákémbá isááwánda kwíyómpaken-kwayo'na'a nonká'á kárákwirowai séna emá kawer-úramba umái máyaandawai aiva'á mé ívékwara'a máyaandawai misáwí-méyámbó tímakaanda kawe'á umái arupí uráane. ⁶ená kwaásiye enáái simátímakaawaiye t́nkamuwasa pukáantavai naae-nómbá aútínkaraane. mindáyavai kawe'á kwéé miwítí sáwí-mayaigona anondá tímakaane nonká'á kárákwirowai súwa'a ⁷isááwánda moóráwai póímo tuvú'máímo agáyáan-ontan-taareirakemba séna

Áánútu Ísóigo amápar-asirayamba tokáandawai misáwí-méyámbó tímakaanda kawe'á umái arupí uráane

siráíye.

⁸súwana minkáúmbónárau tínaembo máyowai kwená táávepinkemba aaváúrá'á ayáúsuwowana Áánútu érankowana kwaási tine'ó iramó kaintembá aa'á kéna tinepái ó'oraumai kówana ⁹títe úwasa Áánútumba simái sáwí'a umánkesa Áánútunopakemba misáwí-méyámbá kwétiye sumbánivo miwítí sáwí-mayai íma tuwésa Áánútunopa'a tésa kwená ááimba ó'oran-aaimban-íye íma siráawe.

¹⁰íma suwaná minéfyáíndárau tínaembo máyowai kwená táávepinkemba anón-avaa-kwanko kwaásira'a kawáá urópa'a ayáúsuwowana túнкуwasa kwemá kawáá urówai tuní-áyámpá'á mésa títe kwéuwasa kwáá'a kwétesa timááví túwááyaandei kwéunkaresa ¹¹títe kwéuwana karevú'a kwégontavai Áánútumba kwíyómpakewaimba simái sáwí'a umánkómbanivo íma sáwí-mayai tuwésa kwenópa'a tiráawe.

¹² íma tuwaná minévá'ááséínárawa tínaaembo máyowai kwená táávepinkemba anón-donko áwí'a Yúvérétísi-nonka'a ayáúsuwowana mindómbá ká'náguwasa aaváúmó usón-ayampa'-marapimpa'a kawáá urówaiti aambá kwíyúntavena mindómbá ka'náguraye.

¹³⁻¹⁴ mindómbá ká'náguwa'a awánaawanda arááínkó óipinkemba awáímá túwana anón-avaa-kwanko óipinkemba awáímá túwana kampar-áímbó simátímakowai óipinkemba awáímá túwasa minkáúmbó-áwáígó tirumpimbá kaumbo-táráváá-kwámbá mésa ó'on-o'om-bayai ímo awánarom-bayai kwémaesa Áánútuwemo áái'o tíyénesa amápa'-marava'a kwénaaesa kawáá-kwáási tí'maesa Áánútu amápar-asirayamba tokáiwaina anón-kanaama áái'o tíyénesa tiráawe. ¹⁵ kemá Yóni simátíme'a sé'a Ísu séna umóyán-kwáásímó timbó ímo ísaraawanamo tintembá íma ísarenka'a kúmónnda simu'marésa unáánkwátói úmaresa máyayawai íma unáánkwátói-iyaaíntavesa tigaemá ónááowe Ísu siráíye kemá Yóni súne. awánaawaanda ¹⁶ minkákémbá kawáá-kwáási tí'maesa moórá-ayampa'a máúpa'a Yútaa-kwaasi tááivinkemba Ípíru-aimpinkemba Áámágétoni-maravare kwésesa torupamá méraawe.

¹⁷ máyówana minává'móráénárawa tínaaembo máyowai kwená táávepinkemba úndámo torópa'a ayáúsuwowana moóráwai mono'-náúmpá'á kawááin-avarakemba anónka'a séna amápa'-mayai ánásagwiye súwana ¹⁸ kwíyónaai kwésuwana awairáí kwésuwana tawáomba kwéuwana anóm-barima téna marapá'á kwaási máyónkakene ívékwara'o máyáankare mirám-bárimá íma kwétena ¹⁹ anón-daopa'a kaumborá'á maramá kítraa'a uréna tawákaa'a úwana amápa'-marava'a anón-daopimpa'a tawisínaawisi úwana Áánútu Pépíróni-anon-daopaken-kwaasi sáwí'a umbá Áánútu imáyáa éna áwáá'a tíyéna miwítí sáwí-meyamba anómba timúwana ²⁰ nonavuvumpa'-márámá amápa'a nawíkasuwowana omátomba arúwáásé umágúwana ²¹ kwíyómpakemba anón-umbai tain-óntánkáámbá kaaíyaramba kuména kwaási tínkamuwasa Áánútumba simái sáwí'a umánkaraawe. anón-kaaiyaramba anómba sáwí-meyamba timúntavesa Áánútumba simái sáwí'a umánkaraawe.

Pépíróni-kwaasi kwántámai-aimba siráin-kwasai.

17 ¹ sáwí'a umánkówana kwíyómpakemba avakaeté-kwayo'narawa'a avakaeté-taave'a tokówaivinkemba moóráwai simásimena séna tiréna'a éénánká'á nááin-inimba sáwí-meyamba mayáinda agarááránkáano. minínínkóná ááimba anón-daopa'a sáwíva'-non-awampa'-naopa'an-íye. ² mindáópaken-kwaasimo ó'on-o'on-tantaa'o sáwí'o ombá amápa'-maravaken-kawaa-kwaasi mirá uráawe. uwo'aó'-nómbó nésamo uwo'aó'ó ontembá mindáópaken-kwaasi sáwí'o ombá ó'on-o'om-baravaken-kwaasi tuwánésa mirá uráawe simásímakaiye.

³ simásímatuwowana Áánútun-amanko kempímbá anómba umásinkowana minkwíyómpákéwái sí'maena kavóná-marava'a mósinkowa'a awánaawanda

moórá-anon-avaa-kwanko moórá-inimba ayáá'marena ména áúwawaa'a naae-áúmá kwáyowana Áánútumba simái sáwí'a umánkaron-aimba ane'á agaimakówana avakaeté-a'nomba kwáyowana miná'nómpímbá áwááyaamba siyáánkai usarówana ⁴minínínkóná unáánkwtóí évaka'a naae-únánkwátóí évaka'a sokón-unankwtóí uréna kwená konaarirí-yántáá'á sáwívar-ontamba tuwéna maimái umásokena kóri-ontandei úmakon-don-anama ayáámpimba tokéna mindón-ánávímbá sáwí-yantaare su'mai ógwitena sáwísawaamo uwáíná ááimba mindón-ánávímbá kwáyowana ⁵aúwayaanka'a agaimakéna séna anón-daopa'a áwí'a Pépíróni-naopa'a eénánká'á nááówai tinówa é'a marapá'ó sáwísawaa kwéowai tinówa úne agaimaréna súwana ⁶Áánútuna kwaásiye Ísun-aaí simátímakowaiye tínkamuwasa púwúwana uwo'aó'-nómbó nésamo uwo'aó'ó ontembá minínínkó tínkamena uwo'aó'á úwa'a awánaawanda sáá'a kówana ⁷kwíyómpakewai simásimena séna íma áá'a kaíno. mináváá-kwánkó minínínkómbá ayáákaimba avakaeté-a'nomba iráísana siyáánkai-awaayaamba kwáyáiwaiye minínínkónté miwítí ááimba simámenaumne. ⁸awánáánda-avaa-kwankona ááimba ááéma ména pukáimba póna avéúnyaaím-baipinkemba usásinainana Áánútu ánásasuwaníye. Áánútu maramá íma taróruwonka'a mai'mai'a ónááon-kwaasi túwí'a agaimaréna ímo túwí'o agairáin-kwaasi mináváá-kwámbá usásinainda awánésa táátavai ónááowe. ááéma ména pukáimba usásinanintavai táátavai ónááowe kwíyómpaken-kwayo'nako simásímakaiye.

⁹simásímatuwena séna kawer-ímáyáágwáráwái mináínkóná ááimba isánááowe. minávákáété-á'nónkóná ááimba avakaeté-omaka'a minínínkó méraipa'an-íye. miná'nónkóná ááinkwara'a avakaeté-kawaa-kwaasin-owe. ¹⁰minávákáété-kawaa-kwaasivinkemba éva'aasei kawáá uréna púwúwana moóráwái máyáimba póna moóráwái aáno paáréna sáwíyanka'a méníye. ¹¹mináváá-kwánkó ááémo ménamo pukáiwaina ááimba minávákáété-kawaa-kwaasi tínaaemba kawáá umai méníwai éna minávákáété-kawaanarawakaamba mirá ínana Áánútu ánásasuwaníye. ¹²siyáánkai-awaayaamba kwáyáiwaina ááimba siyáánkai-kawaa-kwaasi kawáá-máyái íma mairéna naaémbe anón-avaa-kwankona asirayámbá mairéna sáwíyanka'a kawáá ónááowe. ¹³miwítí asirayámbá kwaásira'a kawáá ónááontavesa mimbórá-ímáyáá ésa anón-avaa-kwankona imáyáa kwaréna ¹⁴kentáásí sáwí-meyamba mairáiwaimba áái'a tiyáiyana kwemá usáyaaítenu amápar-asirayankwara-kwaasi kwená asirayánkó usáyaaítaraiwai póna amápa-kawaa-kwaasira'a kawáá uráiwai póna usáyaaítaniye. tááyena kesí kwaásin-owe siráísasa kwembá íma auwésa kwenaráái kwégwaraawai usáyaaíndara'a kwesé ménaaowe kwíyómpaken-kwayo'nako simásímakaiye.

¹⁵simásímatuwena séna awánáánda-nonkona ááimba eénánká'ó nááín-ininko máyáin-donkona ááimba sáwíva-kwaasi amápa'-maravakemba ó'on-o'on-kuwara-kwaasi ó'on-o'on-aimba kwésen-kwaasin-owe. ¹⁶aváá-

kwánkóé siyáánkai-awaayaankwarawai awánáándawai eénánká'ó nááin-ininkomba tíyántavesa umánkesa sáwí'a umánkesa unáánkwátói ayú'máyáawana unáánkwátói-iyaaimba máyainasa ama'á násuwesa ayáántámba agaisuwánááowe. ¹⁷Áánútu misáwí-kwáásí imáyáa timúwasa mimbórá-ímáyáá ésa kwaásira'o kawáá í-ásíráyámbá anón-avaa-kwankomba amésa pósa Áánútuna imáyáavinkeni'a íyana Áánútumo siráin-aimba paáriníye. ¹⁸minínimbó awánáánda-ininkona ááimba anón-daopakewai amápa'-maravaken-kawaa-kwaasira'a kwégawaa-owain-owe kwíyómpaken-kwayo'nako simásímakaiye.

Pépíróni-nao'a tawisínaawisi uráin-kwasai.

18 ¹simásímatuwowana awánaawanda moórá-kwayo'nako kwíyómapakemba kuména anón-asirayamba tokéna kwenanekembá marará'á kusá kwégowana ²anónka'a séna tawisínaawisi uráimba anón-daopa'a áwí'a Pépíróni-naopa'a tawisínaawisi umásuwaisana taraváá-kwántóné ó'on-o'o-sawí-yantaare mindáópa'a máyáísana sáwí-numawe inkáísén-dumawe mindáópa'a máyáíye. ³Pépíróni-naopaken-kwaasi ó'on-o'on-tantaa'o sáwísawaamo umbá amápa'-maravaken-kwaasi tuwánésa mirá uráawe. amápa'-maravaken-kawaa-kwaasi Pépíróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba kwakáawe. amápa'-maravaken-kwaasi óísamba tíma'maesa kwénaaun-kwaasi anón-ontamba mayánáe sésa Pépíróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba kwakáawe. mindáyavena Pépíróni-naopa'a tawisínaawisi umáguwana kwaási ánásaguraawe siráíye.

⁴minkákémbá isááwánda kwíyómpakemba moóráwai séna kesí kwaásiyono. sáwí'o ontembá mirá ováínivo mindáópa'a túwáaro. miwítí sáwí-meyamba máyáavainivo mindáópa'a túwáaro. ⁵Pépíróni-naopaken-kwaasi sáwí'a úmae iráamba Áánútu misáwí-yántáá'á imáyáa éna sáwí-meyamba kwétimivo mindáópa'a túwáaro. ⁶Áánútuwo mindáópaken-kwaasi sáwí'a uráantavai sáwí'a umátinkaao. sáwívaka'a sáwí'a uráantavai kaesé-umai sáwí-meyamba tíma'mae iyuwó. ⁷tirááímo taimbáyáímó kwémaesamo sésamo kawé'-má'yáíyá kwémayaumne sentembá títemo índai'a umátinke tirumbá sáwí'a umátinkaao. miwí túma maimaé iyésa sésa amápa'-maravaken-kwaasira'a kawáá úndampo íma ketor-ínínkáántá umái méta ivi'á tánaumne siráawe. ⁸Áánútu Ísóigo aaivimbá kwémaitinkaiwai amápar-asirayamba tokáimba póna mimbórá-táwai sáwí-meyamba tímínasa évakarawai puwíyasa ivi'á kwétaiyana ayawaimá kwétainasa puwíyana mindáópa'a iramá kágwiniye

siráíye.

⁹simásuwena séna amápa'-maravaken-kawaa-kwaasiyomba Pépíróni-naopaken-kwaasiti sáwí-amba kwarésa ó'on-o'on-tantaa'a sáwí'a

uráawai mindáópa'a iramá kánín-umumba awánésa toikampóí'a urésa ivi'á tánááowe. ¹⁰miwítí sáwí-meyamba awánésa tiyántámbá kwétainasa táátavai kwéesa némpa'a mésa eésé'á ésa sésa anón-daopa'a Pépíróni-naopa'a awánáúndaya siruntá kwéiye. asirayán-dáópa'a isaná mimbórá-táwai sáwí-meyamba tiráiye sénááowe.

¹¹síyasa Pépíróni-naopaken-kwaasi óísamba íma meéyán-unkakémbá pukáantavesa mindáyavai amápa'-marava'a óísamba tíma'maesa kwénaaon-kwaasi ivi'á tánááowe. ¹²miwítí óísamba tíma'maesa kwénaaon-óisamba anón-ontamba tuwésa kawer-óntámbá ó'on-o'on-ontamba meéyán-uraan-ontane kawer-únánkwátói évaka'a sokón-unankwatoíye évaka'a naeeyayán-únánkwátói taaimá kawe-kwíyúmbá ún-taaiye évaka-tantaa'a póáwááyandei ésa taainéi ésa naeeyayán-óntándéi ésa asirayán-óntándéi ésa kaawai-óntándéi úmakaan-tantaare ¹³áséi-kanama toópímbá umándaan-kanawe áséi-kwiyumba ún-kanawe áséi-kwiyumba ún-basawene ándá-aran-done masawéne kanaráán-tóné ampaantaríraan-tone póíma évaka'a purumakané sipisípiye ósine póímo maimaénamo nááín-kaariye kwayó-kwáásíyómbá miwítí mayáímá kwémaesa meéyámbá íma kwémayaan-kwaasiye mirám-baaran-tantaa'a Pépíróni-naopaken-kwaasi íma meéyámbaresa pukáantavesa ivi'á kwétesa ¹⁴sésa tirááímo kwétain-tantaa'a ánásaimba miwítí óísane miwítí konaarirí-yántááaré ánásaimba póna íma ó'a paárriniye sésa ¹⁵óisamba tíma'maesa kwénaaon-kwaasi mirán-tántáá'á kwétimesa anón-ontamba kwémayaan-kwaasi Pépíróni-naopa'o sáwí-meyambo máyáamba awánésa tiyántámbá kwétainasa táátavai kwéesa némpa'a mésa toikampóí'a urésa ivi'á tésa ¹⁶eésé'á ésa sésa anón-daopa'a Pépíróni-naopa'a awánáúndaya siruntá kwéiye. miwí kawer-únánkwátói naeeyayán-únánkwátóíye sokón-unankwatoíye urésa miwítí konaarirí-yántáá'á anón-ontamba tuwésa maimái umásokaawe. ¹⁷⁻¹⁸mimbórá-táwai miwítí anón-óisamba sáwísawaa umásukaiye sénááowe. nompí-sípíyó tivoísáíye nompí-sípívímbá mayáímá kwémayaawaiye nompí-sípívímbá úwoi kwénaaowaiye nompí-sípívímbá óísamba tíma'maesa kwénaaowaiye miráumai-kwaasi mindáópa'a iramá kwégain-umumba awánésa némpa'a mésa sésa mindáókoma amápa'-naokomba usáyaaitarain-daokoman-iye sésa ¹⁹tirunkó sáwí'a ínasa ovaimá káúmai ti'nómpá'á avésa toikampóí'a urésa ivi'á kwétesa eésé'á ésa sésa anón-daopa'a Pépíróni-naopa'a awánáúndaya siruntá kwéiye. mindáópaken-kwaasi sáwívar-óisamba makáamba pósa nompí-sípívímbá kwénaaon-kwaasi amáparawai sáwívar-ontamba mairáawe. mimbórá-táwai mindáó'a sáwísawaa umásukaiye sénááowe.

²⁰kemá Yóni súnnda keinárawa'a kwíyómpa'a máyáawaiye Áánútuna kwaásiye Ísuna aantá-kwaasiye Áánútun-aaí simátímakaawaiye tirunkó kawé'á íníye. Pépíróni-naopaken-kwaasi keinárawa'a sáwí'a

umátínkáamba póna Áánútu anondá sáwí-meyamba tímínana póna tirunkó kawe'á íníye kemá Yóni súne.

²¹ minkákémbá kwíyómpaken-kwayo'nako asirayáwái anón-ontamba umbaiyé tón-ontamba maimaéna uwí-nómpímbá mámetuwena séna minúmbái-óntámbó máasiramaimo mámetuwáúndamo nompímbó kumeémenamo aúyokwintemba minánón-dáóko Pépíroni-naokomba asiramái sáwísawaa umásuwaanasa íma ó'a ónááowe. ²² mindáópa'a kwaási íma ó'a uwíremba tuvuwésa kámoyamba tésa nasé'nasepaamba tésa íma sésa íma mirá síyasa isánááowe. amápa-tantaa'a íma taróriyasa awánanaaowe. toómbá íma agáyémba awánanaaowe. ²³ oómbá íma kúra'maesa nááiyamba awánanaaowe. aaraiyé kwaaiyé íma mésa unáánkwtóí-i'ó káinda íma awánanaaowe. mindáópaken-kwaasi óísamba tíma'maesa kwénaon-kwaasi amápa'-marava'o tíma'mae kwénaon-kwaasi usáyaaitaraawe. pukaa'ó agáyáamba amápa'-maravaken-kwaasi tuwánésa kampa'á sésa kawe'á kwéowe sésa misáwí-ámbá kwakáawe. ²⁴ mindáópaken-kwaasi imáyáa tímúwasa Áánútun-aaí simátímakawaiye Áánútuna kwaásiye tínkamuwasa pukáamba póna Áánútu anondá sáwí-meyamba tímakaiye siráíye.

kwíyómpa'a ímá siráan-kwasai.

19 ¹ simásuwowasa kwíyómpakemba sáwíva-kwaasimo kwésuntemba suwa'á isááwánasa sésa

Áánútu áwíta mósá kwémaraumne. kentáásí Áánútu amápa-tantaa'a usáyaaitarena kwená ááimba ó'oran-aaimba isaná asirayáankwáráwái ména ² mindáyavena misáwí-méyámbó tímakaimba kawe'á umái arupí uráíye. mindáópaken-kwaasi amápa'-maravaken-kwaasi sáwí-ampa'a tavisimái métínkówasa ó'on-o'on-tantaa'a sáwísawaa uráamba póna sáwí-meyamba tímakaiye. mindáópaken-kwaasi Áánútuna kwayó'nárawa'a tínkamowasa pukáamba póna anondá sáwí-meyamba tímakaiye

simásuwesa ³ ó'a sésa

Áánútu áwíta mósá kwémaraumne. mindáópa'a iramá kwégena úmúmba úmae kwéiyena íma ánásaniye

suwasá ⁴ moórá-kwaai afýayaan-umai éfyain-anon-kwaasiye éfyaimbo túvamaimo máyówaiye Áánútu kawááin-avara'a máyowai aúranka'a kívaíresa kwená imáyáa mósá marésa sésa árarir-aimba isatá Áánútu áwíta mósá kwémaraumne siráawe.

⁵ suwaná minkákémbá kawááin-avarakemba aaigówé su'mai séna keinárawa'a anón-kwaasivinkene úwoi-kwaasivinkene Áánútuna kwayó'nárawa'a kwenaísamaivimbo máyáawai amáparawai kwenáwí'a mósá máraaro siráíye.

Ísu kwená kwaási kwétirain-kwasai.

⁶ simásuwowasa sáwíva-kwaasimo suntembá kwésuwana nosiyarákémbó sintenkáámbá kwésuwana kwíyónaaimo sintenkáámbá kwésuwa'a isááwánasa anónka'a sésa

kentáásí Ísóigo Áánútu amápar-asirayamba tokáiwai kwégawaa-
isata póta kwenáwíta mósá kwémaraumne. ⁷aúwinimbo
tuwai'maátópa'o kwígwáesamo tokwaa ontembá kentáásí
sáwí-meyambo mairáiwai kuntiránín-kanaa amu'marésa ménaon-
kanaa kwétisana póna sirunkóyá aamoiyá kwéisata kwená ááimba
ó'oran-aaimban-iyé kwésune. ⁸Áánútu Ísumo kuntiránín-kwaasi
kawer-únánkwátói kwayán-únánkwátói umátínkáisasa méraawe
siráawe.

minúnánkwátóigona ááimba Áánútuna kwaási arupí-mayaima
kwémayaawe.

⁹minkákémbá kwíyómpaken-kwayo'nako Ísun-aaiyavai áraire
kwésewaiyavena imáyáa éna kembá Yónimba simásimena séna
maanáimbó simáménda aúváivimba agayaaó. kentí sáwí-meyamba
mairáiwaina aaraimó tokwaa on-tánómbá nánááontavena Áánútu
kwétaayain-kwaasi tirunkó aamoí kwéiye simásímatuwena séna
Áánútu mináimbá árai'a siyé kwíyómpaken-kwayo'nako simásimuwa'a
¹⁰kwená imáyáa mósá maránáe kwése'a aísamaivimba kívaíraawanana
simásimena séna íma mirán-uwo. emó ená kwaásiyemo Áánútuna
kwayó'nárawa'o é'o Ísumo siráimbo taagwiavúntemba kegwará'á
Áánútuna kwayó'ná'á úmpo kesí imáyáa íma mósá maré Áánútuna
imáyáawe su'mai mósá maraaó simásímakaiye. Áánútun-aai
simátíméwaimo sembá Ísuntavesa kwésewe.

Ísuntavena kwántámai-aimba siráin-kwasai.

¹¹minkákémbá awánaawanda kwíyómpa'a ontá tigurówana moórá-
poigo áwí'a ósimba ména moóráwaimba ayáá'mare máyowana kwenáwí'a
árai'na'a éna arupí umái máyainda'a póna aavimbó maitínkáimba
arupí kwéena áái'o tíyáimba arupí kwéena ¹²aúranko iraráámbá
kwégowana a'nómpímbá usáyaaitaraiwaina kánumo'a sáwíva'a kwiréna
kwenane'á moórá-awí'a agaimakówana mináwíwí'óná ááimba ó'owi íma
ísówana kwewé su'mai kwéisena ¹³kwená unáánkwátói naevímbá
tu'mái umásokowasa kwenáwí'a Áánútuna imáyáa agaráátínkáiwai
Áánútun-aagoman-iyé kwésuwasa ¹⁴kwíyómpakewai áái'o tiyánááowai
kwayán-ósín-arósáánumpimba ména kawer-únánkwátói kwayán-
únánkwátói umásokesa kwenánaaemba kwárówana ¹⁵kwenóipinkemba
taánasatama áwááigwara'a kwáyowana amápa'-maravaken-kwaasi
karánín-tanasatama kwáyowana asirayán-támayo'a tokéna asiramái
kawáá íníye. Áánútu amápar-asirayankwarawai kwená namuro-
kwáásíyávéna anón-awaa'a tiyínana asirayán-támayo'a tokáiwai
sáwí-meyamba timínana ándá-arambo mapámówanamo anombó
kúmíntemba mirá-sáwí-méyámbá timíníye. ¹⁶kwená unáánkwátóirare
amúntánkáre áwí'a agaimaréna séna amápar-asirayankwara-kwaasi

kwená asirayánkó usáyaaitaraiwai éna amápa-kawaa-kwaasira'a kawáá uráiwaiman-iye séna agaimakáiyé.

¹⁷agaimarówa'a awánaawanda moóráwai kwíyómpaken-kwayo'nako aaváúmó kwáyonka'a ména sanaan-úrambo araravámaenamó kwénaain-dumaontavena anónka'a séna Áánútu anón-tomba kwaási timakáán-tómbá timínimba pósa tayorupanááowe. ¹⁸kawáá-kwáási timaré i-kwáásítí anón-kwaasi timaré asirayán-kwáási timaré ósinton-timare tiyáá'maesamo kwénaaon-kwaasi timaré amápa-kwaasi timaré úwoi kwénaaon-kwaasi timaré ó'owiti mayáímó kwémaesamo meeyámbó ímo kwémayaan-kwaasi timaré anón-kwaasi timaré úwoi-kwaasi timaré miráumai-kwaasiyon-timare tamandaaró siráiyé.

¹⁹súwa'a awánaawanda anón-avaa-kwankoe amápa'-maravaken-kawaa-kwaasiye miwítí i-kwáásiyé torupésa ósin-arósáánumpimba máyowaiye kwená kwaásiye áái'a tiyáíyanesa toruparówasa ²⁰ósin-aróráánumpimba máyowai anón-avaa-kwankomba tátoresa kampar-áímbó simátímakowaimba tátokowana kwemá ááéma anón-avaa-kwanko aúranka'a ó'on-o'om-bayai ímo awánarom-bayai kwémaena anón-avaa-kwankona aúváiimo tine'ó agaimakáan-kwaasi kwenáúwawakaani'o úmárówaina imáyáamo mósá makáan-kwaasi sáwí-ampa'a tavisimái métínkarowainte anón-avaa-kwankonte mindárai tátokesa úwoi máyówasa sáwí-marupa'a iramá káma-kama kwéena sáwí-kwiyumba kwéum-barupa'a túwówana ²¹ósin-arósáánumpimba máyowai minkáé'náraití kwaási óipinken-tanasatanei karówasa putásowana numayónkó tima'á ááinaraiye.

ayáátáaka'a 1,000 ima kwémaen-kwasai.

20 ¹ááinasuwowa'a awánaawanda kwíyómpakemba moórá-kwayo'nako kuména avéúnyaaaim-baipinken-kima tokéna asirayán-ándá umbaí tón-andama tokéna ²arááínkómbá kuntátokena naaóv'á marap'á iraankavayaambá aúkéna marapá-kwáási kampar-áímbá simátíma'maena iráiwai áwí'a Sáátáánigomba kuntátó'mai 1,000 ima úwoi ménintavena asááúmarena ³avéúnyaaaim-baipimba awéntayuwena óika'a awááumai sanómbá támakaimba 1,000 ima mimpímbá ména amápa'-maravaken-kwaasi kampar-áímbá simátíminasa árai'a siyé seváímpóna mimpímbá ména 1,000 ima ánásainana ayúrankainana sáwíyanka'a naaíníye.

⁴minkákémbá awánaawanda kawááuwaiti avamá kwáyowasa minkávámbá kwaási máyówana Áánútu imáyáa timúwasa kwaásiti ááimba tísaa umai isánááomba awánaawanda kwaási timambá kwáyowai Áánútun-aai Ísumo siráimba simátímúwasa tinumarambá arátúwówasa pukáawai miwímá anón-avaa-kwankona imáyáawe kwenáúwawakaani'o úmárówaina imáyáawe ímo mósá makówai anón-avaa-kwankona aúvái

túwayaankaare tiyáánkare ímo agaimakówai miwímá pukáampinkemba usásinesa Ísu Káráísitiye kawáá ésa 1,000 ima ménaaowe. ⁵minkánáá kwaási pukémpinkemba usásinanaaon-kanaa aiva-kánáá ínaa 1,000 ima maisuwésa ó'on-kwaasi pukémpinkemba usásinanaaowe. ⁶pukémpinkembo aiva'ó usásinanaaowai tirunkó kawe'á ínaa aamoí ésa sáwí-marupa'o iramó kwégaim-barupatavesa íma táátavai ésa Áánútuna mayái Ísu Káráísitina mayái kwémaesa Káráísitiye kawáá-máyái kwémaesa 1,000 ivimba mirá ónááowe.

Sáátáánigomba usáyaitain-kwasai.

⁷1,000 ima maisuwéna Sáátáánigomba ayúrankainana ⁸amápa'-marava'a kwénaaena amápa-kwaasi kampar-áimbá simátíma'maena kwénaaena Kóko-kwaasiye Mékoko-kwaasiye áái'o tiyáíndayavena tí'maena sáwíva-kwaasi íma kanaán-umai táámpawanda-kwaasi mésa ⁹amápar-ayampa'a kwaási-marimba kwimakésa tésa Áánútuna kwaási máyópa'a Áánútu mindáoopa'a imáyáa kwéin-daopa'a taúkúmaresa máyówana kwíyómpakemba iramá kuména minkwáásí kunkavútuwowana ¹⁰Áánútuma kampar-áimbó simátímakowaimba Sáátáánigomba táto'mai sáwí-marupa'a iramá káma-kama kwéena sáwí-kwiyumba kwéum-barupa'a améntayuwena anón-avaa-kwante kampar-áimbó simátímakowainte timéntayukaim-baipimba améntayuwowana tí'a úmae kwéiyena íma ánásaniye.

pukáan-kwaasiti ááintavai tísaa ínín-kwasai.

¹¹minkákémbá awánaawanda kawááin-avama anómba kwayá-ávamá kwáyowana moórawai minká'á máyowana kwenópakemba maramá kwíyóm-baru'a taaínkaar-uréna aúyokuwa'a ¹²awánaawanda pukáan-kwaasi anón-kwaasiye úwoi-kwaasiye kawááin-avaona aúrampa'a máyówana Áánútu aúvái-kwandaaiyomba awaséna moóra-kwandaaiimba kwaási aúnaí'o umáímo maí'mai'a ónááowai túwí'a kwáyowana évaka-kwandaaiimba kwaási marapá'ó uráan-aimba kwáyowana Áánútu mináúvái awánéna miwítí ááimba tísaa umai kwéisenaa aavimbá maitínkaraiye. ¹³uwí-nómpímbó pukáan-kwaasi usásinowasa mara-úrapa'o pukáan-kwaasi usásinowasa pukáan-kwaasi timambá kwáyowai usásinowana Áánútu moóra-mora-kwaasi miwítí ááimba tuwánéna aavimbá maitinkéna ¹⁴⁻¹⁵kwaási aúnaí'a umái maí'mai'a ónááowai túwí'a agaimakón-kwandaaiimba ímo túwí'o agaimakówai Áánútu sáwí-marupa'a iramá káma-kama kwéum-barupa'a timéntayuwowasa kwaántái maru'á ánásowasa kwaási íma ókwara'a púwúwa'a awánaraumne.

aúná-mara aúna-kwiyom-barukona kwaasái.

21 ¹minkákémbá awánaawanda marawé kwíyóm-barure ánásaguwana aúna-marawe aúna-kwiyom-barure kwáyowana

marará'á uwí-nómbá íma kwáyowa'a ²awánaawanda aúná-nao'a kawe'-náór-úramba kwíyómpa'a paárurena Áánútunopakemba kuména Yérúsaremu-naopakaan-dao'a úmbanivo aúná-nao'a úwana aúwininko aúná-unankwatoi konaarirí úmarenamo awaikónópa'o kwintembá mindáo'a konaarirí úmakowana ³kawááin-avarakemba moórawai anónka'a séna ívé'a Áánútumo ménimba kwaásivimba ména miwísé máyainasa miwí kwená kwaási-i'a íyana miwísé ména íma tiyuwéna ⁴miwí ti'numá uwátiyuwainana ááéraan-tantaa'a amápa'a ánásasuwainasa pósa íma puwésa íma toikampóí'a ésa íma ivi'á tésa íma tí'a éna mirá íniye siráíye.

⁵súwana kawááin-avara'a máyowai séna amápa-tantaa'a aúnáma kwéune simásuwena séna maanáimbó simámunda aúváivimba agayaaó. mináimbá árair-aimba póna paárikiye simásimena ⁶séna amápa'-mayai ánásagwiye. aivaré naaéne miwáná ááimba kemá úne. aiva'á mé'a ívékwarara'a mé'a maí'mai'a ónaumne. amápa-tantaakona ááimba kemá úne. nontávái táái tinkáíndawai nombá tíménasa íma meéyáambaraiyamba úwoi tíménasa aúná'i'a umái maí'mai'a ónááowe. ⁷sáwí-yantaakomba kwéusayaaítawai kesópakemba kawe-tántáá'á amápa'a tíménda miwítí Ísóigo onasá kesí iyámpóí'a ónááowe. ⁸ánivo ímo asiramái kesé máyáawaiye ímo kesé aráápamái máyáawaiye sáwí'o umái máyáawaiye kwaási tínkamowasa púwóni'a owáíyé aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné kwéowaiye pukaa'ó agáyáawaiye uwaa'a on-kwáásiyé kampar-ísóígóné kwaántá-kwaasiyeti imáyáa mósá máráawaiye kampar-áimbó kwésewaiye mirámó on-kwáásí sáwí-marupa'a iramá káma-kama kwéena sáwí-kwiyumba kwéim-barupa'a Áánútuna némpa'a mésa maí'mai'a ónááowe siráíye.

⁹súwana kwíyómpakemba avakaeté-kwayo'narawa'a avakaeté-taave'a tokésa avakaeté-sawi-meyamba tímakowaivinkemba moórawai simásimena séna tiréna'a Ísun-aaiyavesa áraire kwésewai kentí sáwí-meyambo mairáiwaina aúná-ininkaani'o on-kwáásí agarááránkáano súwana ¹⁰Áánútun-amanko kempímbá anómbe umásinkowana sí'maena anón-omapa'a ayáátáár-omapimba móisinkena awánaao súwa'a awánaawanda kawe'-náór-úramba Yérúsaremu-naopakaamba kwíyómpakemba Áánútunopakemba kumúwana ¹¹Áánútuna ságayamba mindáo'pa'a kwáyontavena mindáo'a sán-kówasa anón-ontambo kwétuwesamo mairáan-ontambo taayáná-kwisiyan-ontambo makáawanamo sámó kaintembá mindáo'a mirá éna sán-kwégowasa ¹²íí'á óntandei sanaan-úramba úmakowana minípímbá ontamá sísamaivakemba kae'á kumbaimái-ontama kwáyowasa minóntará'á kwíyómpaken-kwayo'narawa'a sísamaivakemba kae'á kumbaimáinarau kárákwiresa máyówana Ísareri áánimbaa túwí'a sísamaivakemba kae'á kumbaimáiwai túwí'a minóntará'á agaimakówana ¹³aaváúmó usón-

ayampa'a kaumbo-óntámá kwáúwana aaváúmó kumperón-ayampa'a kaumbo-óntámá káúwana évarevar-akwampa'a kaumbo kaumbó kwáyowasa ¹⁴ óntamba sísamaivakemba kae'á kumbaimái-ontamba marésa minóntánká'á íí'á úmakowasa minóntánká'á kentáási sáwí-meyambo mairáiwaina aantá-kwaasi túwí'a agaimakówa'a awánaraumne.

¹⁵ awánaawanda kwíyómpaken-kwayo'nakomo simásímakaiwai ayáámpimba moórá-tamayo'a kóri-ontandei úmakon-tamayo'a tokéna mindáóre minóntáwé miníré agambaráinda-tamayo'a tokéna ¹⁶ mindáópa'a kwená támayo'nei évarevar-akwampa'a agambaréna toráúva'a agambarówana amápar-awampa'a mimbóráí'a éna ayáátáá'a 12,000 úwana ¹⁷ ííkóná a'nónká'ó agambarómba 144 úwana kwaásimo táámpomba mirá úwana ¹⁸ miní'á taayáná-kwisiyan-ontandei úmakesa mindáó'a kóri-ontandei úmakowana ságayani'a kwéuwasa ¹⁹ íí'á úmakon-ontanka'a konaarírí úmakesa kawer-óntándéí konaarírí úmakesa aiva'á taayáná-kwisiyan-ontamba makésa miwá avóvomayaa'a sokón-ontamba asirayán-óntámbá marésa miwá avóvomayaa'a kwayán-óntámbá marésa miwá avóvomayaa'a taayáná-kwisiyan-ontamba marésa ²⁰ miwá avóvomayaa'a avután-óntámbá marésa miwá avóvomayaa'a naeayayán-óntámbá marésa miwá avóvomayaa'a terávu-ontamba marésa miwá avóvomayaa'a taayáná-kwisiyan-ontamba asirayán-óntámbá marésa miwá avóvomayaa'a terávu-ontamba marésa miwá avóvomayaa'a taayáná-kwisiyan-ontamba marésa miwá avóvomayaa'a sokón-ontamba marésa miwá avóvomayaa'a naeayayán-óntámbá marésa miráumai-ontamba konaarírí úmaresa ²¹ moórá-ontara'a suwáásuwaakinei úmakesa sísamaivakemba kae'á kumbaimái-ontara'a sísamaivakemba kae'á kumbaimái-suwaasuwaakinei minóntárávámbá úmakesa aambá kóri-ontandei kwi'makówana ságayani'a uráíye.

²² ságayani'a úwana Ísóigo Áánútu amápar-asirayankwarawaiye kentáási sáwí-meyamba mairáiwaiye máyóyana póna mono'-námbá íma kwáyowa'a awánaawanana ²³ mindáópa'a Áánútuna ságayanko sáma kwégamatinkowana kentáási sáwí-meyamba mairáiwai mirá kwéuwana póna aaváúmá kwíyómba mindáópa'a íma kwáyowa'a awánaawanana ²⁴ mindáópa'o sámo kwégamatinkaiwai amápa'-maravaken-kwaasi sáma kamátinkainasa amápa'-maravaken-kawaa-kwaasi túwí'o kwéiyiwai mindáópa'a komáyaiyana ²⁵ mindáópa'a no'wááni'a íma ínasa pósa íír-óntámá íma úmaresa úwoi tisuwéwana kwáyainasa ²⁶ amápa'-maravaken-kwaasi túwí'o kwéiyiwai miwítí kawe-tántáá'á maimaésa mindáópa'a komáyaiyana ²⁷ mindáópa'a sáwí-yantaa'a íma kwáyainasa sáwí'a kwéiyawaiye kampar-áímbá kwéiyawaiye íma komáiyasa kentáási sáwí-meyamba mairáiwaina aúvái-kwandaavimba aúnáí'a umái maí'mai'a ónááowai túwí'a agaimakáinda-kwaasiye su'mai mindáópa'a ko ménaaowe.

22 ¹minkákémbá kwíyómpaken-kwayo'nako moórá-nomba agaráásinkowana mindómbá ságyan-domba úwasa kwaási nésa maí'mai'a ónááon-domba Áánútuwe kentáásí sáwí-meyamba mairáiwaintei avarákémbá kwégumumba ²mindáókona aampimbá kwégumuwana évarevar-awampa'a taaimá kwéna arambá irówana kwaási nésa maí'mai'a ónááon-taeramba moórá-kwiyontavai moórá-kwiyontavai arambá imaé kwéiyena úwana mintáyánama amápa-kwaasi kwénewana íma tí'a éna ánásainana ³Áánútumo sáwí'a kwéovo túwáaro sínda-yantaa'a íma kwáyainana Áánútuwe kentáásí sáwí-meyamba mairáiwaintei avamá kwáyainasa kwená kwayó-kwáásí kwená imáyáa mósá marésa ⁴kwenói'a awánésa kwenáwí'a túwayaanka'a agaimaráiyana ⁵no'wáámba íma ínana aa'á íma káinana Ísóigo Áánútu sáma kwégamatinkainasa pósa oómbá íma kúra'mare maésa kawáá-máyái maimaésa kwéiyesa ménaaowe.

⁶minkákémbá kwíyómpaken-kwayo'nako simásimena séna mináímbá árair-aimba póna paáriníye. Ísóigo Áánútu kwenáái simátíméwai kwenamankómbá tímíwai kwená kwayó'nákómbá kwíyómpakemba ai'maréna séna sáwíyanka'o paárinin-tantaa'a kesí mayái-kwáásí agaráátinkaaó siráíye súwana ⁷Ísu séna isaaó. sáwíyanka'a kumónaumne. mináúvávímbó kwáyáin-aimbo sáwíyanka'o paárinin-aimbo isésamo taagwiyavónááowai tirunkó aamoí íníye Ísu siráíye.

⁸súwa'a kemá Yóni mináímbá isé'a awáné'a kwíyómpakewai agaráásínkaraiwai aísamaivimba kivaire'a kwená imáyáa mósá maránáe sé'a ówánana ⁹simásimena séna íma mirán-uwó. emó ená kwaásimo Áánútun-aaimo simátímakaandawaiyemo maanáúvávínkén-áímbó taagwiyávón-kwaasiyemo Áánútuna kwayó'nárawa'o ontembá kegwárá'á Áánútuna kwayó'ná'á úmpo kesí imáyáa íma mósá maré Áánútuna imáyáawe su'mai mósá maraaó siráíye.

¹⁰simásimatuwena séna maanáúvávínkén-áímbá paárinin-tantaa'a sáwíyanka'a paárinivo íma aúpá'á maré avora'á maraaó. ¹¹minkánáámó tínimba sáwí'o kwéiyawai sáwí'a íyasa sáwí'o umái máyayawai sáwí'a umái maíyasa kawé'ó kwéiyawai kawé'á íyasa kawé'á umái máyayawai kawé'á umái ménaaowe siráíye.

¹²súwana Ísu séna ísáaro. sáwíyanka'a kumónaumne. kemó kwémayaam-bayaigona meéyámbá maimaé'a kumónaumne. ¹³avaráe naaéna miwáná ááimba kemá úne. aiva'á mé'a ívékwara'a mé'a maí'mai'a ónaumne Ísu siráíye.

¹⁴súwasa mindáókona ontará'á iyésa taaéramba nésa maí'mai'a ónááontavesa unáánkwátóimo sese owanamó kawé'ó kwéintemba miwímá kawé'á umái máyáawana tirunkó aamoí kwéíye. ¹⁵sáwí'o umáimo máyáawaiye pukaa'ó agáyáawaiye uwaa'á kwéowaiye aarai-úmóyáné kwaai-úmóyáné kwéowaiye kwaási tínkamowasa púwóni'a

owáiyé kampar-ísóígóné kwaántá-kwaasiyeti imáyáa mósá máraawaiye kampar-áintávésa aamoí owáiyé mirámó úmae kwénaaowai mindáópa'a íma iyónááowe.

¹⁶ Ísu séna kemá Ísu kwíyómpakemba kesí kwayó'nákómbá ai'maráúnana kentópa'a kuména mináímbá Ísóígona kwaási isáígwáe séna kusimátímakaiye. kemá Tévíti aisaavutantamba uráundawai é'a aaváúmó usaráisanamo kwáyáin-o'a kemá úne Ísu siráiyé.

¹⁷ súwasa Áánútun-amankoe kentáási sáwí-meyamba mairáiwaina aúna-ininkaani'o on-kwáásíyé sésa Áánútunopa'a teró kwésiyasa mináímbá kwéisaawai Áánútunopa'a teró sénááowe. nontávái táái kwétinkaindawai Áánútunopa'a teró. Áánútunopa'a kónáe síyawai tífana Áánútu maí'mai'a ónááon-domba úwoi timínasa nésa maí'mai'a ónááowe.

¹⁸ kemá Yóni paárinin-tantaa'a maanáúváiívímbá agaimaré'a maanáúváiívínkén-áímbá isánááon-kwaasiyave'a asiramái sé'a maanáímpímbó évakarawaimo kentí imáyáavinken-ainkwara'o síyanamo éna Áánútu sáwí-meyamba timínímba agaimaré'o simátimunda-sawí-meyamba timíníyē. ¹⁹ évakarawaimo maanáíntómpínkémbó paárinin-tantaa'o tínaaembo umámíyanamo éna Áánútu minkwáásíyávéna séna minkáwé'-náópar-uramba íma iyé'a maí'mai'a ónááon-taeramba íma nánááowe. maanáúváiívímbó simátimunda-aintavena síníyē kemá Yóni kwésune.

²⁰ mináímbá árar-aimban-iyē kwésiwai sáwíyanka'a kumónaumne sisa'á árar-aimban-ivo Ísóigo Ísu árai'a úwoi kumuwo kwésune.

²¹ Ísóigo Ísu Áánútuna kwaási úwoi kwétuwa'naa-ina'a máéro. mináímbá árar-aimban-iyē.

mináímbá ánásaiyē.